

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	6
კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	8
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	9–59

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ ხელმძღვანელობას და მფლობელს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA-კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვინდა, ყურადღება გავამახვილოთ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომლის მიხედვითაც ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 608,498 ათასი ლარით აღემატებოდა. ეს მოვლენა, მე-2 შენიშვნაში მითითებულ სხვა საკითხებთან ერთად, მიანიშნებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს იმასთან დაკავშირებით, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები – გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-20 და მე-21 შენიშვნებზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

ჯგუფის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2021 მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2021 წლის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს–ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს–ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ–ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს–ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგვეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნეს-ოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რათა გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მის შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 6 ივნისი

**Building a better
working world**

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნეს-ოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რათა გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მის შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 6 ივნისი

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2021	2020
შემოსავალი	6	1,210,550	1,143,499
ბუნებრივი გაზის თვითღირებულება		(916,988)	(902,630)
გაზის ტრანსპორტირების დანახარჯები		(65,808)	(60,568)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(46,662)	(42,129)
ცვეთა	9, 10	(27,294)	(25,970)
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	8	(45,714)	(18,595)
საოპერაციო საქმიანობაზე გაწეული სხვა ხარჯები	7	(43,809)	(32,929)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		64,275	60,678
საკუროსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა			
შემოსულობა/(ზარალი)		11,584	(55,203)
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერიდან მიღებული			
(ზარალი)/შემოსულობა		(39)	483
ზარალი გაცემულ სესხზე		(18,997)	–
ფინანსური შემოსავალი	12	14,388	9,151
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	15	(54,525)	(81,302)
დასაბეგრი მოგება/(ზარალი)		16,686	(66,193)
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის მოგება/(ზარალი)		16,686	(66,193)
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		16,686	(66,193)

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2022 წლის 6 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

ანტონ სამსონიძე
დირექტორის პირველი მოადგილე

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2021	2020
შემოსავალი	6	1,210,550	1,143,499
ბუნებრივი გაზის თვითღირებულება		(916,988)	(902,630)
გაზის ტრანსპორტირების დანახარჯები		(65,808)	(60,568)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(46,662)	(42,129)
ცვეთა	9, 10	(27,294)	(25,970)
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	8	(45,714)	(18,595)
საოპერაციო საქმიანობაზე გაწეული სხვა ხარჯები	7	(43,809)	(32,929)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		64,275	60,678
საკუროსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა			
შემოსულობა/(ზარალი)		11,584	(55,203)
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერიდან მიღებული			
(ზარალი)/შემოსულობა		(39)	483
ზარალი გაცემულ სესხზე		(18,997)	-
ფინანსური შემოსავალი	12	14,388	9,151
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	15	(54,525)	(81,302)
დასაბეგრი მოგება/(ზარალი)		16,686	(66,193)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება/(ზარალი)		16,686	(66,193)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		16,686	(66,193)

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2022 წლის 6 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

ანტონ სამსონიძე

დირექტორის პირველი მოადგილე

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2021	2020
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	726,339	696,120
გაცემული სესხები	12	133,667	59,306
აქტივის გამოყენების უფლება	10	9,854	14,884
არამატერიალური აქტივები		1,243	926
სულ გრძელვადიანი აქტივები		871,103	771,236
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		2,649	3,043
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	11	255,067	265,958
გაცემული სესხები	12	–	23,200
სხვა აქტივები		325	1,439
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	16,938	78,984
სულ მიმდინარე აქტივები		274,979	372,624
სულ აქტივები		1,146,082	1,143,860
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	147,294	147,294
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	14	34,967	34,967
დაგროვილი დანაკლისი		(85,897)	(102,583)
სულ კაპიტალი		96,364	79,678
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და ნასესხები სახსრები	15	36,183	69,070
სახელმწიფო გრანტები	16	68,539	61,907
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულება	16	55,182	50,752
საიჯარო ვალდებულება	10	6,337	12,262
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		166,241	193,991
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	17	483,645	494,206
სესხები და ნასესხები სახსრები	15	355,502	310,926
წმინდა საგადასახადო დავალიანება		30,169	25,849
სახელმწიფო გრანტები	16	7,493	6,086
საიჯარო ვალდებულება	10	4,152	4,311
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	6	2,516	28,813
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		883,477	870,191
სულ ვალდებულებები		1,049,718	1,064,182
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		1,146,082	1,143,860

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	საწესდებო კაპიტალი (მე-14 შენიშვნა)	დამატებით შეტანილი კაპიტალი (მე-14 შენიშვნა)	დაგროვილი დანაკლისი	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	147,294	34,967	(36,390)	145,871
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	–	(66,193)	(66,193)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	147,294	34,967	(102,583)	79,678
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	16,686	16,686
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	147,294	34,967	(85,897)	96,364

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2021	2020
საოპერაციო საქმიანობა			
დასაბეგრი მოგება/(ზარალი)		16,686	(66,193)
არაფულადი კორექტივები დაბეგვრამდე მოგების/(ზარალის)			
წმინდა ფულადი ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ცვლათა	9, 10	27,294	25,970
ამორტიზაცია		94	27
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერიდან მიღებული			
ზარალი/(შემოსულობა)		39	(483)
შემოსავალი სახელმწიფო გრანტებიდან	6	(7,072)	(3,676)
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	8	45,714	18,595
ზარალი ახალი სესხის გაცემაზე	12	18,997	-
სათადარიგო ნაწილების / დაბალფასიანი მასალების ჩამოწერა	7	366	57
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში საკურსო სხვაობიდან			
მიღებული წმინდა (შემოსულობა)/ზარალი		(5,157)	9,863
ფინანსურ საქმიანობაზე გავრცელებული დანახარჯები	15	54,525	81,302
ფინანსური შემოსავალი	12	(14,388)	(9,151)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის			
ცვლილებებამდე		137,098	56,311
საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		28	1,834
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში		(3,542)	(24,587)
ცვლილება სხვა აქტივებში		1,114	1,972
ცვლილება წმინდა საგადასახადო ვალდებულებებში		4,320	12,569
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში		(16,236)	80,732
ცვლილება სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		(26,297)	24,043
		96,485	152,874
მიღებული პროცენტი		-	-
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		96,485	152,874
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები	9, 16	(36,501)	(25,027)
არამატერიალურ აქტივებში გადახდილი თანხები		(411)	(151)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		3,441	4,228
გაცემულ სესხებზე მიღებული შემოსავალი		16,249	2,380
გაცემული სესხები		(103,300)	(67,000)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი			
ნაკადები		(120,522)	(85,570)
ფინანსური საქმიანობა			
აღებული სესხები	15	379,026	498,086
სესხების დაფარვა	15	(362,351)	(437,120)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	10	(4,611)	(5,508)
გადახდილი პროცენტი	10,15	(49,142)	(47,593)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული/(ფინანსურ საქმიანობაში			
გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		(37,078)	7,865
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა			
(შემცირება)/ზრდა		(61,115)	75,169
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	13	78,984	4,903
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ			
ეკვივალენტებზე		(931)	(1,088)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	13	16,938	78,984

მნიშვნელოვანი არაფულადი გარიგებები განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

9-59 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ (შემდგომში „კომპანია“) არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომელიც დაარსებულია და მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია არის საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანიების ჯგუფის (შემდგომში „ჯგუფი“) ჰოლდინგური კომპანია. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 300 არაგველის ქ. #24.

კომპანიის ერთპიროვნული მფლობელია შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“), რომელსაც აკონტროლებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანია (შემდგომში „საბოლოო მშობელი კომპანია“). ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობა.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა ბუნებრივი გაზის იმპორტი და საქართველოს რეგიონებში იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე გაზგამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით გაყიდვაა. ინფორმაცია ჯგუფის სტრუქტურის შესახებ მოცემულია 3.2 შენიშვნაში. ინფორმაცია ჯგუფის სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან ურთიერთობის შესახებ წარმოდგენილია 20-ე შენიშვნაში.

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა პარტნიორის მიერ პარტნიორთა საერთო კრებაზე. პარტნიორთა კრების ჩატარება იგეგმება მომდევნო წელს. პარტნიორს უფლება აქვს შეიტანონ ცვლილებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოშვების შემდეგ.

2. ფუნქციონირებადი საწარმო

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 608,498 ლარით (2020 წლის 31 დეკემბერს: 497,567 ლარი) აღემატებოდა. ეს გარემოება მიაწინებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ექვი გამოიწვიოს იმასთან დაკავშირებით, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

ჯგუფი თავისი საწარმოო სიმძლავრის გაზრდის პროცესშია და ამის გამო მნიშვნელოვან კაპიტალურ და საოპერაციო დანახარჯებს განიცდის. 2008 წელს გაზგამანაწილებელი ქსელის შესყიდვის შემდეგ ჯგუფმა კაპიტალური დაბანდების მნიშვნელოვანი ვალდებულებები აიღო, რისი მიზანიც გამანაწილებელი ქსელების გაფართოება და ქსელთან ახალი აბონენტების მიერთება იყო. 2008 წლიდან 2021 წლის 31 დეკემბრამდე გაზიფიცირების ქსელის განვითარებაში განხორციელდა 716,448-ზე მეტი ლარის ინვესტირება და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ბუნებრივი გაზის მომხმარებლების რაოდენობა დაახლოებით 490,000-მდე გაიზარდა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

თავისი კაპიტალის და საოპერაციო საჭიროებები ჯგუფმა დააფინანსა მფლობელთა დახმარებით კაპიტალისა და სესხების ფორმით, ასევე საბოლოო მშობელი კომპანიისა და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან მიღებული მომწოდებლის კრედიტით და ადგილობრივი ბანკებისგან აღებული სესხებით.

ჯგუფმა დაფინანსების დიდი ნაწილი მოიპოვა საბოლოო მშობელი კომპანიისგან მომწოდებლის კრედიტის სახით, რომელიც მიმართა კაპიტალური დანახარჯების დასაფინანსებლად. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საბოლოო მშობელ კომპანიას აქვს სურვილი და შესწევს უნარი, გააგრძელოს ჯგუფის მხარდაჭერა, რაც დასტურდება მფლობელის ბოლოდროინდელი ქმედებებით და ასევე ჯგუფის ხელმძღვანელობასთან გამართული შეხვედრებით და მოლაპარაკებებით.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, ჯგუფს დასჭირდება დაახლოებით 293,000 ლარის ოდენობის დამატებითი დაფინანსება 2022 წლის 1 იანვრიდან 2023 წლის 6 ივნისამდე. ეს დანაკლისი არ მოიცავს საბოლოო მშობელი კომპანიის მიმართ არსებული კრედიტორული დავალიანების შემდგომ შემცირებას. ჯგუფი დარწმუნებულია, რომ საბოლოო მშობელი კომპანია თანახმა იქნება უახლოეს მომავალში მომწოდებლის კრედიტის არსებულ დონეზე შენარჩუნებაზე.

აღნიშნული შეფასება იმ დაშვებასაც შეიცავს, რომ 2023 წლის 6 ივნისამდე მიმდინარე ყველა სესხი დაიფარება, რადგან არ არსებობს საკრედიტო ვალდებულებები. ხელმძღვანელობა მოელის, რომ იმ სესხების მნიშვნელოვანი ნაწილი, რომლის დაფარვის ვადა 2023 წლის 6 ივნისამდეა, შეიცვლება ან გახანგრძლივდება. 2022 წლის პირველი ხუთი თვის განმავლობაში ჯგუფმა დაფარა ძირითადი თანხიდან 231,912 ლარი და პროცენტი 19,668 ლარის ოდენობით და წარმატებით შეათანხმა ან დააფინანსა სესხები მთლიანი ღირებულებით 204,559 ლარი.

2020 წლის მარტის თვეში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ახალი კორონავირუსი (კოვიდ-19) გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. არსებობს პანდემიით გამოწვეული გლობალური შენელების მასშტაბების და ქართულ ეკონომიკაზე მისი გავლენის განსაზღვრასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა. საქართველოს მთავრობამ გაატარა კორონავირუსის გავრცელების შემაკავებელი რამდენიმე ღონისძიება, რომლებსაც მნიშვნელოვანი სოციალური და ეკონომიკური გავლენა ჰქონდა. თუმცა, კოვიდ-19-ს მნიშვნელოვანი ნეგატიური გავლენა არ ჰქონია გაზის სეგმენტზე. საქართველოს მთავრობა მოახდინა სოციალური გაზის მოხმარების სუბსიდირება 2021 წლის ორი თვის (იანვარი-თებერვალი) განმავლობაში (2020 წ.: ხუთი თვე სუბსიდირებული იყო) იმ მოსახლეობისთვის, რომლებიც თვეში 200 კუბურ მეტრზე ნაკლები ოდენობით გაზს მოიხმარდნენ. ამას დადებითი ეფექტი ჰქონდა გაზის სეგმენტზე, როგორც გადასახადების ამოღების, ისე – მოხმარებული გაზის მოცულობის მხრივ. მთლიანობაში, კოვიდ-19-ის ეპიდემიის აფეთქებას არ გამოუწვევია ჯგუფის ოპერაციების შეჩერება, რადგან ჯგუფის საქმიანობები ფუნდამენტური მნიშვნელობის მქონედ მოიაზრება სიცოცხლის მხარდაჭერისთვის. მისი შეჩერება არ მომხდარა რამდენიმე მკაცრი იზოლაციის (ე.წ. ლოქდაუნი) მიუხედავად კი.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

მისი საქმიანობის ხასიათიდან გამომდინარე, ჯგუფი არ მოელოა, რომ კოვიდ-19-ის ვირუსს არსებით უარყოფითი გავლენა ექნება მის ოპერაციებზე. 2020 წელთან შედარებით, მთელს მსოფლიოში დაიწყო რეგულაციების შემსუბუქება, ადამიანები იცრებიან და ადგილი აქვს პანდემიით შექმნილი ვითარების გაუმჯობესებას, თუმცა სიტუაცია კვლავ ვითარდება და შეუძლებელია გავლენის საიმედოდ შეფასება.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ეყრდნობა არსებულ მოლოდინებსა და პროგნოზებს. არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა ისეთ მოვლენებსა და პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენის უნართან დაკავშირებით და, შესაბამისად, მან შესაძლოა ვერ შეძლოს მისი აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა საქმიანობის ნორმალურ პირობებში. ამ რისკებს და გაურკვევლობებს, რომელთა უმრავლესობა ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება, შესაძლოა ჰქონდეთ ანგარიშგების თარიღით გაკეთებული განცხადებებისგან განსხვავებული შედეგები. დღეის მდგომარეობით, ყველა ოპერაცია ეფუძნება იმ დაშვებას, რომ საქმიანობა გაგრძელდება და წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

3.1 მომზადების საფუძველი

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული გრძელვადიანი ფინანსური აქტივებისა. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.2 კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ ჯგუფს აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების გასამყარებლად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში ფლობს ხმის ან სხვა მსგავსი უფლების უმრავლეს ნაწილზე ნაკლებს, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ სახელშეკრულებო შეთანხმება (შეთანხმებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებებს და პოტენციური ხმის უფლებებს.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი კომპანიის წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შვილობილ კომპანიაზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის პარტნიორებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. შვილობილი კომპანიების ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება, საქმიანობის შედეგები და ფულადი ნაკადები მზადდება იმავე საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომლისთვისაც კომპანიისა, ერთი და იგივე სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებით. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგომ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა ჯგუფის შიდა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.2 კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის ცვლილება, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არასაკონტროლო პაკეტის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში-ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

ინფორმაცია შვილობილი კომპანიის შესახებ

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი კომპანიები	% წილი კაპიტალში		რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა
	2021	2020		
შპს „თელავგაზი“	100%	100%	საქართველო	ბუნებრივი გაზით კომუნალური მომსახურება
სს „წყალტუბო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ბაღდადი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზესტაფონი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „აბაშა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზუგდიდი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ახმეტა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „დედოფლისწყარო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხარაგაული გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჩოხატაური გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლაგოდეხი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ყვარელი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „საგარეჯო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „გურჯაანი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „სიღნაღი გაზი“	91.88%	91.88%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ოზურგეთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლანჩხუთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჭიათურა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხობი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ფოთის ბუნებრივი გაზის კომპანია“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო

სხვა ინვესტიციები აქციონერულ კაპიტალში

ჯგუფი ფლობს არასაკონტროლო წილს 4,98%-ის ოდენობით სს „საქორგაზში“ 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სს „საქორგაზის“ ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის დისტრიბუცია მისი მილსადენი ქსელით და ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია კომპანიაზე. სს „საქორგაზის“ შემოსავლის უმნიშვნელო ნაწილი მოდის სოციალურ და კომერციულ აბონენტებზე გაზის რეალიზაციიდან. ინვესტიცია სს „საქორგაზის“ აქციონერულ კაპიტალში სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, რომელიც ნულის ოდენობით განისაზღვრა 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის მიერ თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები:

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი „გრძელვადიანის“ კატეგორიას მიაკუთვნებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს და არაფინანსურ აქტივებს, როგორც არის გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები, აფასებს ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფი განსაზღვრავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ჯგუფმა განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცედურები, მაგალითად გრძელვადიანი ფინანსური აქტივებისთვის. ჯგუფის წარმომადგენლები ჩართული არიან გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების შეფასებაში.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, ჯგუფმა აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

ჯგუფი არ ფლობს ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც მიმოქცევაშია აქტიურ ბაზრებზე. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-11 და მე-18 შენიშვნებში.

(გ) უცხოური ვალუტები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ასევე ჯგუფის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი თითოეული წევრისთვის განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. ჯგუფის ყველა შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტა ლარია, რადგან ლარი იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც კომპანია და მისი შვილობილი კომპანიები ფუნქციონირებენ.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან ჯგუფის სამეურნეო ერთეულების მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით. ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმომდგარი ნებისმიერი სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული შემოსულობის და ზარალის აღიარების შესაბამისად (ანუ თუ მუხლების სამართლიანი ღირებულების შემოსულობა ან ზარალი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში ან მოგებაში ან ზარალში, შესაბამისად, მათზე საკურსო სხვაობებიც სხვა სრულ შემოსავალსა თუ მოგებაში ან ზარალში აისახება).

წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც ჯგუფი თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ჯგუფმა თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

(დ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულად, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახულად.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც მათ მართავს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფი პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, რომლებიც არ მოიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრული გარიგების ფასით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფი იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც „სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“ (წილობრივი ინსტრუმენტები)

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ჯგუფს შეუძლია შეარჩიოს მოახდინოს აქციონერულ კაპიტალში მისი ინვესტიციის გამოუთხოვადი კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში, როდესაც ისინი აკმაყოფილებენ კაპიტალის განმარტებას ბასს (IAS) 32-ის („ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“) საფუძველზე და მათი ფლობა სავაჭროდ არ ხდება. კლასიფიკაცია განისაზღვრება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსულობები და ზარალი ამგვარ ფინანსურ აქტივებზე მოგებაში ან ზარალში არასოდეს ბრუნდება. დივიდენდები აღიარდება სხვა შემოსავლის სახით სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, გადახდის უფლების დადგენისას, გარდა შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი სარგებელს იღებს ამგვარი ამონაგებიდან, ფინანსური აქტივის თვითღირებულების ნაწილის აღდგენის სახით, რა დროსაც ამგვარი შემოსულობები სხვა სრულ შემოსავალში აღიარდება. სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული წილობრივი ინსტრუმენტები გაუფასურების შეფასების საგანს არ წარმოადგენენ.

ჯგუფმა გადაწყვიტა გამოუთხოვადად მოეხდინა მისი ლისტინგში არ შესული კაპიტალში ინვესტიციის (გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები) ამ კატეგორიად კლასიფიკაცია.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა, ან
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივებთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადმოცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადმოცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მსჯელობები, შეფასებები და დაშვებები (მე-5 შენიშვნა);
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-11 შენიშვნა);
- ▶ გაცემული სესხები (მე-12 შენიშვნა).

ჯგუფმა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს ყველა სავალო ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ჯგუფის მოსალოდნელ ყველა ფულად ნაკადს შორის, და დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისა და სხვა აქტივებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

გაცემული სესხებისთვის ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, ჯგუფი აფასებს მოსალოდნელი ფულად ნაკადებს ფინანსური აქტივებიდან, რომელიც დისკონტირდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ანგარიშობს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფს შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული დავალიანებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები. მშობელი კომპანიისგან აღებული სესხების შემთხვევაში სხვაობა მიღებულ თანხებსა და თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას შორის აღირიცხება როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი, რაც წარმოადგენს მშობელი კომპანიის დამატებით ინვესტიციას ჯგუფში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას, სესხებსა და კრედიტორულ დავალიანებას, საბანკო ოვერდრაფტების, საიჯარო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების ჩათვლით.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ:

სესხები და ნასესხები სახსრები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტიანი სესხების და ნასესხები სახსრების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დარიცხული ამორტიზაციის პროცესში. ამორტიზებული ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

საიჯარო ვალდებულება

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საიჯარო ვალდებულება (ა) იზრდება ფინანსური ხარჯის ოდენობით, რომელიც დაანგარიშდება საწყისი საიჯარო ვალდებულების პერიოდულ საპროცენტო განაკვეთზე გამრავლებით და (ბ) მცირდება გადახდილი იჯარის თანხის ოდენობით.

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

ჯგუფის მიერ გამოცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები არის ისეთი ხელშეკრულებები, რომელთა მიხედვითაც უნდა განხორციელდეს გადახდა, რათა თავდებობის მფლობელს აუნაზღაურდეს ზარალი, რომელსაც ის განიცდის იმის გამო, რომ კონკრეტული დებიტორი ვერ ფარავს დავალიანებას სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება გარანტიის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. ამის შემდეგ ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღისთვის წარმოდგენილი ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯების სავარაუდო ოდენობასა და დაგროვილი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უდიდესით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(ე) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია შესყიდვის ღირებულებით ან მშენებლობის თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები, დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლისა და სესხით სარგებლობის ხარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება უცვლელად, ჯგუფი მათ ცვეთას არიცხავს ცალ-ცალკე, თითოეულის სასარგებლო მომსახურების ვადის მიხედვით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების დანახარჯი გაწვევითანავე აისახება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ii) დაუმთავრებელი მშენებლობა

დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ნაწილის გამოცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ მოსალოდნელია ამ ნაწილიდან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება ჯგუფის მიერ და თუ შეიძლება მისი თვითღირებულების სარწმუნოდ შეფასება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღირიცხება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ პერიოდისთვის, რომლის განმავლობაშიც მოხდა აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(v) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო საშუალო ვადაა:

მილსადენები	35–50 წელი
შენობა–ნაგებობები	7–25 წელი
მანქანა–დანადგარები და აღჭურვილობა	5–25 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	5–15 წელი
კომპიუტერები და აქსესუარები	5–15 წელი

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები ყოველწლიურად გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(ვ) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

არამატერიალური აქტივის ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ექვსწლიან ვადაზე. განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების გაუფასურება ფასდება მაშინ, როდესაც არსებობს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები.

(ზ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდს ან ფაქტიური ერთეულის ფასს, და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, ჯგუფი აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოღინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრის შემდგომი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი.

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად გადანაწილდება ამ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აისახება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი შემობრუნების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

(ი) ამონაგების აღიარება

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება ხდება საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლის კლიენტზე გადაცემის მომენტში, იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ.

ჯგუფი შემოსავლებთან დაკავშირებულ თავის შეთანხმებებს სპეციალურ კრიტერიუმებს ადარებს, რათა განსაზღვროს ამ შეთანხმებებში იგი პრინციპალად თუ პრინციპალის აგენტ მხარედ გამოდის. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ის მოქმედებს პრინციპალის სახით შემოსავლების მომტან გარიგებებში (რადგან ის, ჩვეულებრივ, აკონტროლებს საქონელს და მომსახურებას მათი კლიენტისთვის გადაცემამდე).

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯგუფი ზოგადად აღიარებს შემდეგი ტიპის შემოსავლებს:

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(i) ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია

ბუნებრივი გაზის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება მომხმარებლებისთვის მისი მიწოდებისთანავე, რასაც მომხმარებლის მრიცხველის ჩვენება მოწმობს. ჯგუფი ძირითადად მექანიკურ მრიცხველებს იყენებს, რაც საჭიროებს ჯგუფის თანამშრომლების ადგილზე მისვლას ჩვენების შესამოწმებლად. მრიცხველის ჩვენება მოწმდება სისტემატურად, მინიმუმ თვეში ერთხელ, მაგრამ არა აუცილებლად ყოველი თვის ბოლო დღეს, რის გამოც გარკვეულ პერიოდებში ბუნებრივი გაზი მიწოდებულია, მაგრამ მასზე ქვითარი გამოწერილი არ არის. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის ჯგუფს რეალურად გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის გაზი, რომელზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ქვითრები მომხმარებლებისთვის. შემოსავლების გამოანგარიშება, რომლებზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ანგარიშები, დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ელექტროენერგიის მოცულობასთან, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებული ტექნიკური დანაკარგების შეფასებასთან ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

(ii) ქსელთან მიერთების საფასური

სემეკის (საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია) მიერ დადგენილი წესით, ჯგუფი გაზგამანაწილებელ ქსელთან მიერთებულ ახალ აბონენტებს მიერთების გარკვეულ გადასახადს აკისრებს. მიერთების ღირებულება გამოითვლება ახალი აბონენტების მიერთებაზე ჯგუფის მიერ გაწეული საინვესტიციო დანახარჯების საფუძველზე და რეგულირდება სემეკის მიერ. ხელმძღვანელობა ამ მომსახურებას განიხილავს ცალკე ღირებულების შექმნად მომხმარებლისთვის და შემოსავალს აღიარებს ქსელთან მიერთების შემდეგ.

(iii) მომსახურების გაწევა

შემოსავლები, რომლებიც უკავშირდება კლიენტებისთვის ტექნიკური და საინჟინრო ხასიათის მომსახურების გაწევას, ასევე კლიენტებისთვის გაზმომარაგების ქსელის გაყვანასა და ჯგუფის ქსელთან მათ მიერთებას, როგორც წესი, მოკლევადიანი ხასიათის არის და მათი აღიარება ხდება მიღებისთანავე (დროის განსაზღვრულ მომენტში).

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(iv) საიჯარო შემოსავალი

საოპერაციო იჯარებიდან წარმოშობილი საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში და შესულია სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების შემოსავლების მუხლში, მისი ოპერაციული ხასიათიდან გამომდინარე და ასევე შედის სხვა საოპერაციო შემოსავალში.

(v) საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოძინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

(vi) შემოსავალი სახელმწიფო გრანტებიდან

შემოსავალი სახელმწიფო გრანტებიდან განხილულია 3.3(ო) შენიშვნაში ქვემოთ

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღებ საფასურზე. თუ ჯგუფი კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. ჯგუფი არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს ჯგუფის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც ჯგუფს კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს ჯგუფის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ჯგუფი გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(კ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის პარტნიორებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის (დღგ) თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, ასეთ შემთხვევაში, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება ხდება აქტივის შესყიდვის ღირებულების ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა, რომელიც ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოებისგან დაბრუნებას ან საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას, შესულია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების საგადასახადო აქტივის ან ვალდებულების ნაწილში.

(iii) საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის წმინდა დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ ჯგუფი თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო კრედიტორულ ან დებიტორულ დავალიანებებთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(ლ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ბანკში და სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთისგან. ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან ბანკში, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

(ნ) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ გადაიხადოს საიჯარო გადასახადები და აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას.

(ი) აქტივის გამოყენების უფლება

ჯგუფი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი გადაფასების მიხედვით. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და მანქანა-დანადგარების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადებს შორის მოკლე ვადაზე 2-დან 6 წლამდე პერიოდისთვის.

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის ჯგუფზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით.

აქტივის გამოყენების უფლება ასევე გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში *არაფინანსური აქტივების გაუფასურება*.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ii) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა ჯგუფის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფს, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება – განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშვება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

(iii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ო) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო რწმუნება, რომ ასეთი გრანტი მიიღება და მასთან დაკავშირებული ყველა პირობა დაკმაყოფილდება. როდესაც გრანტი ეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი უკავშირდება აქტივს, იგი შემოსავლად აღირიცხება თანაბარი ოდენობებით შესაბამისი აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

როდესაც ჯგუფი იღებს არაფულადი აქტივების გრანტებს, აქტივი და გრანტი აღირიცხება მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებით და აისახება მოგებაში ან ზარალში აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში თანაბარი წლიური გადახდებით, საბაზისო აქტივიდან სარგებლის მოხმარების ტენდენციის მიხედვით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

რამდენიმე ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2021 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ▶ საპროცენტო განაკვეთის ბენეფიციარების ფუნდამენტური რეფორმა – მე-2 ეტაპი: ცვლილებები ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 39, ფასს (IFRS) 7, ფასს (IFRS) 4 და ბასს (IAS) 16-ში
- ▶ „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“ 2021 წლის 30 ივნისის შემდეგ ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება;

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე, თუკი ისინი ჯგუფს მიესადაგება.

ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება „ვალდებულებების მოკლე და გრძელვადიანად კლასიფიცირება“

2020 წლის იანვარში ბასსს–მა გამოცა ბასს (IAS) 1-ის 69–დან 76–მდე პუნქტების ცვლილება – მოკლე და გრძელვადიანი ვალდებულებების კლასიფიცირების მოთხოვნების განსასაზღვრად. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რას გულისხმობს ანგარიშსწორების დაფარვის უფლება;
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის;
- ▶ ამ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს შესაძლებლობა იმისა, რომ საწარმო ისარგებლებს გადავადების უფლებით;
- ▶ რომ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში განივთებული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად იქნება წილობრივი ინსტრუმენტი, ვალდებულების ვადები არ იმოქმედებს მის კლასიფიკაციაზე.

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. აღნიშნული ცვლილება გამოიყენება რეტროსპექტულად. დღეისათვის ჯგუფი აფასებს ცვლილებების გავლენას მიმდინარე პრაქტიკაზე და დასჭირდება თუ არა არსებულ სასესხო ხელშეკრულებებს ხელახალი შეთანხმება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

„კონცეპტუალური საფუძვლების საცნობარო ინფორმაცია“ – ფასის სტანდარტების ცვლილებები

2020 წლის მაისში ბასს-მა გამოსცა ფასის (IFRS) 3-ის („საწარმოთა გაერთიანება, კონცეპტუალური საფუძვლების საცნობარო ინფორმაცია“) ცვლილება. ამ ცვლილების მიზანია 1989 წელს გამოცემულ სტანდარტზე „ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის საფუძველი“ საცნობარო ინფორმაციის ჩანაცვლება 2018 წლის მარტში გამოცემული სტანდარტით „ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები“, მისი მოთხოვნების მნიშვნელოვანი ცვლილების გარეშე.

პოტენციური „მე-2 დღის“ შემოსულობების ან ზარალის თავიდან ასარიდებლად საბჭომ ფასის (IFRS) 3-ის აღიარების პრინციპის გამოწვევით შემთხვევა განსაზღვრა, რომელიც წარმოიშვა ისეთ ვალდებულებებზე და პირობით ვალდებულებებზე, რომლებიც, ცალკე გაწევის შემთხვევაში, ბასს (IAS) 37-ის ან ფასიკ (IFRIC) 21-ის („მოსაკრებლები“) ფარგლებში მოხვდება.

ამავდროულად, საბჭომ გადაწყვიტა ფასის (IFRS) 3-ის არსებული სახელმძღვანელო მითითების განმარტება პირობითი აქტივებისთვის, რომელზეც არ იმოქმედებს „ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის პრინციპებზე“.

ცვლილებები ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული და შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მისი გამოყენება პერსპექტიულად ხდება.

„ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე – ბასს (IAS) 16-ის ცვლილება

2020 წლის მაისში ბასს-მა გამოსცა „ძირითადი საშუალებები – შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“, რომელიც საწარმოებს უკრძალავს ძირითადი საშუალების ღირებულებიდან წარმოებული ერთეულების გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი ამონაგების გამოკლებას, ამგვარი აქტივის ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული ფორმით ფუნქციონირებისთვის საჭირო ადგილმდებარეობაზე და მდგომარეობაში მოყვანის დროს. ამის ნაცვლად, საწარმო აღიარებს ამონაგებს ამგვარი ერთეულების რეალიზაციიდან და მათი წარმოების ხარჯებს მოგებაში ან ზარალში.

ცვლილება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს და ამ პერიოდის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და ის რეტროსპექტიულად უნდა იქნას გამოყენებული იმ ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი გახდა ყველაზე ადრე წარმოდგენილი პერიოდის დაწყებისას ან მის შემდეგ, როდესაც საწარმო პირველად გამოიყენებს ამ ცვლილებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

„დამამძიმებელი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ – ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება

2020 წლის მაისში ბასსს–მა გამოსცა ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება იმის განსაზღვრად, საწარმოს რომელი ხარჯი საჭიროებს გათვალისწინებას იმის განსაზღვრისას ხელშეკრულება დამამძიმებელია, თუ ზარალის მომტანი.

ეს ცვლილება „პირდაპირ დაკავშირებული დანახარჯების მეთოდზე“ ვრცელდება. საქონლის ან მომსახურებების მიწოდების ხელშეკრულებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები მოიცავს ზღვრული ხარჯებს და სახელშეკრულებო საქმიანობებთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯების განაწილებას. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები პირდაპირ არ უკავშირდება ხელშეკრულებას და ისინი გამოირიცხება, სანამ გარკვევით არ იქნება განსაზღვრული, რომ ისინი ერიცხება ხელშეკრულების კონტრაქტს.

ცვლილებები ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. ჯგუფი ამ ცვლილებებს გამოიყენებს იმ ხელშეკრულებებთან მიმართებაში, რომლისთვისაც მას ჯერ არ შეუსრულებია ყველა ვალდებულება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში, რომელშიც მან პირველად გამოიყენა ხსენებული ცვლილებები.

ფასს (IFRS) 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტები – გადასახდელები „10-პროცენტიანი“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის“

ფასს სტანდარტების 2018–2020 წლების გაუმჯობესების პროცესის შემადგენელი ნაწილის სახით, ბასსს–მა გამოსცა ფასს (IFRS) 9 სტანდარტის ცვლილება. ცვლილება იძლევა იმ გადასახდელების კლასიფიცირებას, რომლებსაც მიმართავს საწარმო იმის განსაზღვრებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების ვადები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ვადებისგან. ეს მოიცავს მხოლოდ მსესხებელსა და გამსესხებელს შორის გადახდილ ან მიღებულ გადახდებს, მათ შორის მსესხებლის ან გამსესხებლის მიერ სხვა პირის სახელით განხორციელებულ ან მიღებულ გადახდებს. საწარმო იყენებს ფინანსური ვალდებულებების ცვლილებას, რომელიც იცვლება ან გადაიცვლება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყების დღეს ან შემდეგ, რომელშიც პირველად გამოიყენება ცვლილება.

ცვლილება ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია მისი ვადაზე ადრე მიღება. ჯგუფი გამოიყენებს ფინანსური ვალდებულებების ცვლილებებს, რომლებიც იცვლება ან გადაიცვლება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყების დღეს ან შემდეგ, რომელშიც პირველად გამოიყენება ცვლილება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება

2021 წლის თებერვალში ბასს-მა გამოსცა ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება, რომელშიც ის სააღრიცხვო შეფასებების განმარტებას იძლევა. ცვლილებებით ხდება სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებას და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებას შორის სხვაობის განმარტება და ხარვეზების გამოსწორება. ამასთან, განმარტებულია როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ტექნიკებს და შემოსულ რესურსებს სააღრიცხვო შეფასებების შესამუშავებლად. ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს დაწყებული და მისი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და ვრცელდება ამ პერიოდში ან მისი დაწყების შემდეგ სააღრიცხვო პოლიტიკაში და სააღრიცხვო შეფასებებში განხორციელებულ ცვლილებებზე. ვადაზე ადრე გამოყენება ნებადართულია ამ ფაქტის გამჟღავნების პირობით.

სააღრიცხვო პოლიტიკებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა – ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება და განცხადება 2 ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ.

2021 წლის თებერვალში ბასს-მა გამოსცა ბასს (IAS) 1-ის და ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის მე-2 განცხადების – არსებობასთან დაკავშირებული მსჯელობები – ცვლილება, რომელშიც მან წარმოადგინა სახელმძღვანელო მითითებები და მაგალითები საწარმოების დასახმარებლად სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნების არსებობასთან დაკავშირებულ მსჯელობაში. ცვლილების მიზანია დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკასთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნების გაკეთებაში, რომლებიც მეტად სასარგებლოა საწარმოების „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამჟღავნების მოთხოვნის ჩასანაცვლებლად მათი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამჟღავნების მოთხოვნით და სახელმძღვანელო მითითების დასამატებლად იმაზე, თუ როგორ იყენებენ საწარმოები არსებობის კონცეფციას სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაში.

ბასს (IAS) 1-ის ეს ცვლილება ვრცელდება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე, ამასთან ნებადართულია ცვლილებების ვადაზე ადრე გამოყენება. რადგან პრაქტიკული განცხადების 2 ცვლილება უზრუნველყოფს არასავალდებულო სახელმძღვანელო მინიშვნებს ტერმინის „არსებითი“ განმარტების სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციაში გამოყენებაზე, ამ ცვლილების ძალაში შესვლის თარიღი საჭირო არ არის.

ჯგუფი აფასებს ამ ცვლილების გავლენას იმ გავლენის განსაზღვრებაზე, რომელიც მათ აქვთ ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებით შენიშვნებზე.

მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება ჯგუფზე.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

სხვა გამოცემული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ შესულა ძალაში. მოსალოდნელი არ არის, რომ ეს სტანდარტები გავლენას მოახდენენ ჯგუფზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“
- ▶ ფასს (IFRS) 1 – „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი კომპანიები, რომელიც პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს.
- ▶ ბასს (IAS) 41 „სოფლის მეურნეობა“ – დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებაში.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(i) დროში სხვაობა

ბუნებრივი გაზის რეალიზაციის აღიარება ხდება მომხმარებლების მიერ მრიცხველის მიხედვით გაზის მოხმარების საფუძველზე. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის ჯგუფს რეალურად გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის ბუნებრივი გაზი, რომელზეც არ არის წარდგენილი ქვითრები მომხმარებლებისთვის. შემოსავლების გამოანგარიშება, რომლებზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ანგარიშები, დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ელექტროენერგიის მოცულობასთან, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებული ტექნიკური დანაკარგების შეფასებასთან ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსაზრებები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გაზის ახალი მომხმარებლის ქსელთან მიერთების შედეგად წარმოქმნილი შემოსავალი არის ცალკე მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი და მას აღიარებს გაზგამანაწილებელ ქსელთან მომხმარებლის მიერთებისას.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(1) სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

ჯგუფი აღიარებს რეზერვებს სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების და გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს და იყენებს სტანდარტის გამარტივებულ მიდგომას.

ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. ჯგუფმა გამოიყენა მისი საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც მოვალეების მომავალზე ორიენტირებულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო. გაცემული სესხებისთვის ჯგუფი აფასებს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტებიდან, ახდენს მათ დისკონტირებას შესაბამისი ინსტრუმენტების საწყის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთებამდე და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს როგორც სხვაობას სახელშეკრულებო და მოსალოდნელ დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს შორის.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო.

ამგვარად, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოსალოდნელი არაუზრუნველყოფილი თანხების რეზერვი 45,300 ლარის (2020 წ.: 12,970 ლარი) ოდენობით ფინანსური აქტივების გაუფასურებით გამოწვეული შესაძლო ზარალის საუკეთესო შეფასებაა (მე-8, მე-11 და მე-12 შენიშვნები).

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ვერ შეფასდება აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასებით, მათი სამართლიანი ღირებულება ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადის (DCF) მოდელში შესული შეფასების მეთოდით. ფულადი ნაკადები წარმოიქმნება კაპიტალში ინვესტიციის მომდევნო ხუთი წლის ბიუჯეტიდან. სამართლიანი ღირებულების თანხა მგრძნობიარეა დისკონტირებული განაკვეთის მიმართ, ექსტრაპოლაციის მიზნით.

6. შემოსავალი

	2021	2020
ბუნებრივი გაზი – საბითუმო რეალიზაცია	886,389	860,279
ბუნებრივი გაზი – საცალო რეალიზაცია	273,664	246,071
გაზიფიკაციის, დამონტაჟების და სარემონტო მომსახურება (ა)	30,474	22,695
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	1,190,527	1,129,045
შემოსავალი სახელმწიფო გრანტიდან (მე-16 შენიშვნა)	7,072	3,676
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	12,951	10,778
სულ შემოსავალი	1,210,550	1,143,499

(ა) ჯგუფი ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს უწევს გაზიფიკაციის, დამონტაჟებისა და სარემონტო მომსახურებას. ამ მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება შესაბამისი სამუშაოების დასრულებისთანავე.

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2021	2020
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	255,067	265,958
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	2,516	28,813

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საზღაურის მიღების უფლება უპირობო ხდება. კომუნალური ბუნებრივი გაზის გაყიდვიდან სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები გამოხატულია ლარში. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები ბუნებრივი გაზის ბითუმად გაყიდვიდან ლარში და აშშ დოლარშია გამოხატული. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები უპროცენტოა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

6. შემოსავალი (გაგრძელება)

2,516 ლარის ოდენობით ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2022 წლის შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელი შესასრულებელ ვალდებულებებს. 28,813 ლარი, რომელიც შესული იყო საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში სახელშეკრულებო ვალდებულებებში აღიარებულია 2021 წლის შემოსავლად (2020 წ.: 4,770 ლარი).

მნიშვნელოვანი კლება 2021 წლის სახელშეკრულებო ვალდებულებებში მეტწილად გამოწვეული იყო საქართველოს მთავრობისგან 2020 წელს მიღებული ავანსებით 21,080 ლარის ოდენობით, რომლითაც მოხდა ისეთი ინდივიდუალური მომხმარებლებისთვის გაზის მოხმარების სუბსიდირება, რომლებიც თვეში 200 მ³-ზე ნაკლებ ბუნებრივ გაზს მოიხმარდნენ 2021 წლის იანვრის განმავლობაში, რასაც ადგილი არ ჰქონია 2022 წლის იანვრის თვეში.

7. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2021	2020
გაზიფიკაციის, შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები	20,165	10,170
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	7,370	7,002
ბუნებრივი გაზის სისტემის რეგულირების მოსაკრებელი	2,173	2,171
ბანკის საკომისიო	1,906	1,944
საწვავი	1,805	1,360
საგადასახადო ჯარიმები (ა)	1,426	728
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯები	1,308	942
პროფესიული მომსახურება (ბ)	1,291	1,150
კომუნალური მომსახურება და კავშირგაბმულობა	985	945
სხვა ჯარიმები და საურავები (გ)	931	2,403
ქველმოქმედება და სპონსორობაზე	555	380
ობიექტების იჯარა	522	457
სათადარიგო ნაწილების ჩამოწერა	366	57
სამგზავრო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	268	249
დაზღვევა	98	64
სარეკლამო ხარჯები	44	24
სხვა	2,596	2,883
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	43,809	32,929

(ა) საგადასახადო ჯარიმები მოიცავს გარკვეული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებების დაგვიანებით გადახდის გამო დაკისრებულ ჯარიმებს

(ბ) ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება შედგება ჯგუფის 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელოსგან 31 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 33 ლარი), დღგ-ის გარეშე. სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის მათ მიერ გაწეულ პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები შეადგენდა 156 ლარს (2020 წ.: 156 ლარი), დღგ-ის გარეშე.

(გ) სხვა ჯარიმები მოიცავს ვადაგადაცილებული გადახდებისთვის რამდენიმე მომწოდებლის მიერ ჯგუფზე დაკისრებულ ჯარიმებს.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

8. შექმნილი ანარიცხები, წმინდა

	სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	გაცემული სესხები	სხვა აქტივები	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	25,341	–	732	26,073
შექმნილი/(გაუქმებული) ანარიცხები, წმინდა ანარიცხების ჩამოწერა	18,857 (31,698)	– –	(262) –	18,595 (31,698)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	12,500	–	470	12,970
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა ანარიცხების ჩამოწერა	14,433 (13,384)	31,281 –	– –	45,714 (13,384)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	13,549	31,281	470	45,300

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

	მანქანა-დანადგარები							
	მიწა	მილსადენები	შენობა-ნაგებობები	ზოგადი და აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	კომპიუტერები და აქსესუარები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება								
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	2,554	779,683	4,523	5,784	4,435	7,307	4,282	808,568
შესყიდვები	–	–	–	8	–	687	71,599	72,294
გასვლები	–	(621)	–	(571)	(473)	(304)	(2,764)	(4,733)
გადატანები	–	67,780	–	716	945	(828)	(68,613)	–
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	2,554	846,842	4,523	5,937	4,907	6,862	4,504	876,129
შესყიდვები	–	568	–	100	3,693	252	51,984	56,597
გასვლები	–	(47)	–	(149)	(103)	(34)	(3,387)	(3,720)
გადატანები	–	51,107	159	–	–	–	(51,266)	–
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,554	898,470	4,682	5,888	8,497	7,080	1,835	929,006
ცვეთა								
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	–	(143,591)	(2,712)	(4,248)	(3,825)	(5,714)	–	(160,090)
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(17,899)	(629)	(1,122)	(517)	(740)	–	(20,907)
გასვლები	–	65	–	352	448	123	–	988
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	–	(161,425)	(3,341)	(5,018)	(3,894)	(6,331)	–	(180,009)
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(20,609)	(208)	(717)	(826)	(538)	–	(22,898)
გასვლები	–	12	–	113	82	33	–	240
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	–	(182,022)	(3,549)	(5,622)	(4,638)	(6,836)	–	(202,667)
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
2020 წლის 31 დეკემბერს	2,554	685,417	1,182	919	1,013	531	4,504	696,120
2021 წლის 31 დეკემბერს	2,554	716,448	1,133	266	3,859	244	1,835	726,339

2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მილსადენებით უზრუნველყოფილი იყო ქართული ბანკებიდან აღებული სესხები (მე-15 შენიშვნა).

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

10. იჯარა

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფს აქვს საოფისე შენობის, გაზისთვის საჭირო ქონებების და სხვა აქტივების იჯარის ხელშეკრულებები, 2-დან 6 წლამდე იჯარის ვადით. ჯგუფმა ისარგებლა გათავისუფლების უფლებით მოკლევადიანად და დაბალფასიანად კლასიფიცირებული იჯარებისთვის. ქვემოთ განსაზღვრულია აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება:

	შენობა-ნაგებობები	სხვა	სულ
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,435	1,488	12,923
შესყიდვები	-	7,024	7,024
ცვეთის ხარჯი	(2,809)	(2,254)	(5,063)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,626	6,258	14,884
შესყიდვები	-	-	-
ცვეთის ხარჯი	(2,841)	(1,555)	(4,396)
სახელშეკრულებო ხელშეკრულებების მოდიფიცირება (ა)	-	(634)	(634)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,785	4,069	9,854

(ა) ჯგუფს ჰქონდა რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება ავტოსატრანსპორტო საშუალებებზე. 2021 წლის განმავლობაში, ეს ხელშეკრულებები შეიცვალა და მასში შემცირდა ყოველთვიური საფასური.

ქვემოთ განსაზღვრულია აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება:

	2021	2020
1 იანვარს	16,573	14,234
შესყიდვები	-	7,024
გადახდილი ძირითადი თანხა	(4,611)	(5,508)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე	1,216	487
გადახდილი პროცენტი	(1,216)	(487)
საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა (შემოსულობა)/ზარალი	(839)	823
მოდიფიცირება (საზღაურის ცვლილება)	(634)	-
31 დეკემბრს	10,489	16,573
გრძელვადიანი წილი	6,337	12,262
მიმდინარე წილი	4,152	4,311

ქვემოთ მოცემულია სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხები:

	2021	2020
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	4,396	5,063
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე	1,216	487
საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა (შემოსულობა)/ზარალი	(839)	823
მოკლევადიან იჯარებთან, დაბალი ღირებულების მქონე აქტივებთან და ცვალებად საიჯარო გადასახდელებთან დაკავშირებული ხარჯები	522	457
მოგება-ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	5,295	6,830

2021 წელს იჯარებისთვის მთლიანმა ფულადმა ნაკადებმა, მათ შორის მოკლევადიანი და დაბალფასიანი აქტივების იჯარებისა, 6,349 ლარი (2020 წ.: 6,452 ლარი) შეადგინა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

11. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2021	2020
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები ბუნებრივი გაზის გაყიდვიდან (საბითუმო)	186,780	209,109
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები ბუნებრივი გაზის გაყიდვიდან (საცალო)	67,979	35,714
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები ტექნიკური სამუშაოებიდან და სხვა მომსახურებიდან	5,399	25,470
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები გაზიფიკაციიდან	8,458	8,165
გამოკლებული: რეზერვი (მე-8 შენიშვნა)	(13,549)	(12,500)
	255,067	265,958

2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული კრედიტის ხარისხის მიხედვით ანალიზი ასეთია:

2021 წლის 31 დეკემბერი	<30 დღე	30–60 დღე	61–90 დღე	>90 დღე	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	0.53%	1.23%	1.94%	59.23%	5.04%
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	225,233	14,643	8,451	20,289	268,616
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(1,188)	(180)	(164)	(12,017)	(13,549)

2020 წლის 31 დეკემბერი	<30 დღე	30–60 დღე	61–90 დღე	>90 დღე	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	1.14%	2.45%	9.00%	17.84%	4.49%
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	186,078	34,225	9,408	48,747	278,458
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2,118)	(840)	(847)	(8,695)	(12,500)

90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ნაშთი ძირითადად შედგება შპს „გაზ თრეიდინგის“ დავალიანებისგან 5,070 ლარის ოდენობით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დებიტორული დავალიანებების ამოღებასთან დაკავშირებით რისკები არ აქვს, რადგან ჯგუფმა მიიღო ორივე მხარის მიერ დამტკიცებული დაფარვის გრაფიკი. ვალდებულების დაფარვა უნდა მოხდეს არაუგვიანეს 2022 წლის 30 ივნისისა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

12. გაცემული სესხები

	2021	2020
1 იანვრის მდგომარეობით გაცემული სესხი	82,506	48,629
გაცემული ძირითადი თანხა	103,300	67,000
გადახდილი ძირითადი თანხა	(16,249)	(2,380)
ფინანსური შემოსავალი	13,019	9,151
ზარალი სესხის თავდაპირველი აღიარებისას (ა)	(18,997)	–
მისაღები პროცენტის ჩამოწერასთან დაკავშირებული ფინანსური ხარჯი (ბ)	–	(34,491)
ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გ)	(31,281)	–
სესხის მოდიფიცირებისას აღიარებული ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)	1,369	(5,403)
31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული სესხი	133,667	82,506
გრძელვადიანი წილი	133,667	59,306
მიმდინარე წილი	–	23,200

- (ა) 2021 წელს ჯგუფმა დაკავშირებულ მხარეზე შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“ გასცა დამატებითი სესხი 103,300 ლარის ოდენობით, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთით 9%, რომლის დაფარვის ვადაა 2028 წლის 31 დეკემბერი. საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი გაცემისას 13% იყო. სხვაობამ აღიარებისას სესხის სამართლიან ღირებულებასა და მის ნომინალურ ღირებულებას შორის 18,997 ლარი შეადგინა და სესხად აღიარდა ახალი სესხის თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ხარჯის ფარგლებში.
- (ბ) 2020 წლის 31 დეკემბერს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, ყველა საპროცენტო დებიტორული დავალიანება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩამოიწერა და აღიარდა შესაბამისი ფინანსური ხარჯი 34,491 ლარის ოდენობით. დარჩენილ ძირ თანხაზე დაფარვის ახალი გრაფიკი განისაზღვრა. სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი 10–დან 9%–მდე ოდენობით განისაზღვრა. სესხის დაფარვა იგეგმება 2021–2027 წლებში, ხელშეკრულებით წინასწარ განსაზღვრული გადახდებით.
- (გ) 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეაფასა ამ ფინანსური აქტივის ანაზღაურებადობა და შედეგად აღიარა გაუფასურება 31,281 ლარის ოდენობით.

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2021	2020
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში	16,929	78,975
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	9	9
	16,938	78,984

ფულადი სახსრები განთავსებულია წამყვან ქართულ ბანკებში. ფულად ანგარიშებს ერიცხება პროცენტი, რომლის ოდენობაც უმნიშვნელოა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

14. კაპიტალი

ჯგუფის საწესდებო კაპიტალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 147,294 ლარს შეადგენს (2020 წ.: 147,294 ლარი).

დამატებით შეტანილი კაპიტალი წარმოდგენილია მშობელი კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალში დამატებით განხორციელებული შენატანებით და მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხის ტრანშების სამართლიან ღირებულებასა და თავდაპირველად აღიარებისას არსებულ ნომინალურ ღირებულებას შორის სხვაობით.

15. სესხები და ნასესხები სახსრები

	ვალუტა	ხელშეკრულების ვადა	2021	2020
მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხი (ა)	აშშ დოლარი	2021 წლის 31 დეკემბერი	–	3,721
ადგილობრივი ბანკებისგან მიღებული სესხები (ბ)	ლარი/აშშ დოლარი	2021–2024	391,685	376,275
			391,685	379,996
გრძელვადიანი წილი			36,183	69,070
მიმდინარე წილი			355,502	310,926

(ა) მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხი

2012 წლის 10 ივლისის მდგომარეობით, მშობელი კომპანიისგან მიღებული საკრედიტო ლიმიტის ოდენობა შეადგენდა 115,000,000 აშშ დოლარს შეადგენდა (189,474 ლარი) და მისი დაფარვის თარიღი იყო 2019 წლის 15 აგვისტო, რა დროსაც უნდა გადახდილიყო როგორც ძირითადი თანხა, ისე პროცენტი. 2020 წლის 14 აგვისტოს დაფარვის ვადა 2021 წლის 31 დეკემბრამდე გახანგრძლივდა. თუმცა, 2020 წლის განმავლობაში ჯგუფმა შეძლო ხსენებული სესხის მნიშვნელოვანი ნაწილის დაფარვა და სრულად დაფარა ის 2021 წლის ბოლოსთვის.

(ბ) ადგილობრივი ბანკებისგან მიღებული სესხები

ადგილობრივ ბანკებთან გაფორმებული ყველა სასესხო ხელშეკრულება ჯგუფს ფინანსურ და არაფინანსურ ვალდებულებებს აკისრებს. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს დარღვეული ჰქონდა ადგილობრივი ბანკებისგან აღებული ყველა სესხის პირობები. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ყველა დარღვევაზე აქვს მიღებული მოთხოვნის უფლების დათმობის წერილები, რითაც ბანკები თმობენ სესხის პირობების დარღვევის გამო დავალიანების დაფარვის მოთხოვნის უფლებას წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გაცემის თარიღიდან სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში. ჯგუფი არ მოელის ამ სესხებიდან რომელიმეს დაფარვას მათი სახელშეკრულებო ვადის გასვლამდე.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

15. სესხები და ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2021	2020
მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხის საპროცენტო ხარჯი	225	1,459
სხვა სესხებზე გაწეული საპროცენტო ხარჯი	47,964	34,503
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებულ ვალდებულებაზე გაწეული ფინანსური ხარჯი (მე-16 შენიშვნა)	5,120	4,959
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	1,216	487
მისაღები პროცენტის ჩამოწერასთან დაკავშირებული ფინანსური ხარჯი	-	34,491
სესხის მოდიფიცირებისას აღიარებული ფინანსური ხარჯი	-	5,403
	54,525	81,302

(დ) ცვლილება სესხებში და ნასესხებ სახსრებში

	2021	2020
1 იანვარს	379,996	322,222
მიღებული ძირითადი თანხა	379,026	498,086
გადახდილი ძირითადი თანხა	(362,351)	(437,120)
დარიცხული პროცენტი	48,189	35,962
გადახდილი პროცენტი	(47,926)	(47,106)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა (შემოსულობა)/ზარალი	(5,249)	7,952
31 დეკემბერს	391,685	379,996

16. სახელმწიფო გრანტი და ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულება

სახელმწიფო გრანტი

	2021	2020
1 იანვრის მდგომარეობით	67,993	37,701
წლის განმავლობაში მიღებული (ა)	15,111	33,968
აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში	(7,072)	(3,676)
31 დეკემბერს	76,032	67,993
მიმდინარე წილი	7,493	6,086
გრძელვადიანი წილი	68,539	61,907

ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულება

	2021	2020
1 იანვრის მდგომარეობით	50,752	30,072
შესყიდვები წლის განმავლობაში (ა)	6,268	15,721
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებულ ვალდებულებაზე გაწეული ფინანსური ხარჯი	5,120	4,959
მოკლევადიანად რეკლასიფიცირებული	(6,958)	-
31 დეკემბერს	55,182	50,752

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

16. სახელმწიფო გრანტი და ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულება (გაგრძელება)

- (ა) 2021 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გააფორმა სამი ხელშეკრულება (2020 წ.: ხუთი) სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან მილსადენის ქსელის ნასყიდობაზე ღირებულებით 21,379 ლარი (2020 წ.: 48,767 ლარი). ეს ხელშეკრულებები მთავრობამ შეადგინა და ჯგუფს გადასცა. სხვაობა ვალდებულების სამართლიან ღირებულებასა და მის ნომინალურ ღირებულებას შორის 15,111 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 33,968 ლარი) აღიარდა სახელმწიფო გრანტის სახით. ხსენებული ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება – 6,268 ლარი (2020 წ.: 14,799 ლარი), რომელიც დაანგარიშდა აღიარებისას საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების სახით, აღრიცხულია, როგორც გრძელვადიანი ვალდებულება ძირითადი საშუალებების შესყიდვიდან. გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანების მთლიანი ბალანსი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით უკავშირდება სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს (2020 წ.: 49,830 ლარი)

17. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები

	2021	2020
ბუნებრივი გაზის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანებები (ა)	458,145	475,423
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულება (ბ)	20,089	14,414
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	5,411	4,369
	483,645	494,206

(ა) გაზის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება

გაზის შესყიდვასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანების სახელშეკრულებო პირობები:

- ▶ კრედიტორული დავალიანება უპროცენტოა და მისი დაფარვის ვადა, ჩვეულებრივ, 45 დღეში დგება;
- ▶ კრედიტორული დავალიანება ძირითადად ლარსა და აშშ დოლარშია გამოხატული;
- ▶ კრედიტორული დავალიანება ძირითადად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ არსებობს. ამ კრედიტორული დავალიანებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ვადაგადაცილებულია. სავაჭრო ანგარიშების ვადაგადაცილების დაშვება საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ ჯგუფის დაფინანსების ერთ-ერთი მექანიზმია.

(ბ) ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულება

ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულებები ძირითადად გაზიფიკაციის პროექტებს უკავშირდება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან, საიჯარო ვალდებულებებისგან, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია ჯგუფის ოპერაციების დაფინანსება და თავდებობების გაცემა თავისი ოპერაციების მხარდასაჭერად. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს, წილობრივ ინსტრუმენტებს და ნაღდი ფულის ნაშთს მიმდინარე ანგარიშებზე, რომლებიც პირდაპირ მისი ოპერაციებიდან მიიღება.

ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. ჯგუფი არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესობის ზედამხედველობა და კონტროლი ხდება მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური ვალდებულებების უმეტესობა ჯგუფს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ჯგუფს ფინანსური ზარალი მიადგება. ჯგუფს საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობიდან, ასევე ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანგარიშებიდან, სავალუტო გარიგებებიდან და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ნაშთი შედგება იმ აბონენტებისგან მისაღები თანხებისგან, რომლებსაც ჯგუფი ბუნებრივ გაზს აწვდის და იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის გაწეული გაზიფიკაციის მომსახურებით წარმოქმნილი მოთხოვნებისგან.

ჯგუფის სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების საკრედიტო რისკის მართვის შესახებ უფრო დაწვრილებით არის განხილული მე-11 შენიშვნაში.

ხელმძღვანელობა საკრედიტო რისკს აკონტროლებს ნაღდი ფულის განთავსებით საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც ჯგუფთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. სესხები გაცივმა მხოლოდ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებზე საქართველოში სოკარის ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის პროცესის ფარგლებში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა იყო:

	საბალანსო ღირებულება	
	2021	2020
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-11 შენიშვნა)	255,067	265,958
გაცემული სესხები (მე-12 შენიშვნა)	133,667	82,506
სხვა აქტივები	325	1,439
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-13 შენიშვნა)	16,929	78,975
	405,988	428,878

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. ჯგუფს მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს, ამიტომ ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს ჯგუფს საკმარის მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად. მე-2 შენიშვნაში მოცემულია ჯგუფის დაშვებები ფუნქციონირებადი საწარმოს შეფასებასთან დაკავშირებით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები, პროცენტის სავარაუდო გადახდების ჩათვლით. არ არის მოსალოდნელი, რომ დაფარვის ვადების მიხედვით ანალიზში შემავალი ფულადი ნაკადები შესაძლოა წარმოიშვას მნიშვნელოვნად უფრო ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით.

2021 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრუ- ლებო ფულადი ნაკადები	1 წელზე მეტი	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და ნასესხები სახსრები (მე-15 შენიშვნა)	391,685	414,474	374,459	40,015	–
საიჯარო ვალდებულება (მე-10 შენიშვნა)	10,489	12,292	4,815	7,477	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები (მე-17 შენიშვნა)	483,645	483,645	483,645	–	–
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულება (მე-16 შენიშვნა)	55,182	138,558	–	30,799	107,759
გაცემული გარანტიები (მე-19 შენიშვნა)	–	38,146	38,146	–	–
	941,001	1,087,115	901,065	78,291	107,759

2020 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრუ- ლებო ფულადი ნაკადები	1 წელზე მეტი	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და ნასესხები სახსრები (მე-15 შენიშვნა)	379,996	413,183	333,101	80,082	–
საიჯარო ვალდებულება (მე-10 შენიშვნა)	16,573	19,203	5,557	13,125	521
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები (მე-17 შენიშვნა)	494,206	494,206	494,206	–	–
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულება (მე-16 შენიშვნა)	50,752	125,536	–	32,089	93,447
გაცემული გარანტიები (მე-19 შენიშვნა)	–	71,227	71,227	–	–
	941,527	1,123,355	904,091	125,296	93,968

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ჯგუფს არ აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგან ყველა სესხსა და გადასახდელი ანგარიშს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკი მოქმედებს, არის სესხები, საიჯარო ვალდებულებები, სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები და მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზი ეხება პოზიციას 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

მგრძნობელობის ანალიზი მომზადებულია იმ საფუძველზე, რომ წმინდა ვალის ოდენობა, სესხის განაკვეთის პროფილი და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტებში მუდმივია.

ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელზეც ზეგავლენას ახდენს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ჯგუფისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს. ჯგუფი არ ახდენს სავალუტო კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას.

სავალუტო რისკზე დამოკიდებულება

ჯგუფის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში გამოხატული		ევროში გამოხატული	
	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	8,039	35,532	3,154	–
სესხები და ნასესხები სახსრები	(101,693)	(92,343)	–	–
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	(347,178)	(345,882)	(411)	(424)
საიჯარო ვალდებულება	(227)	(804)	(4,473)	(6,688)
რისკის ნეტო ოდენობა	(441,059)	(403,497)	(1,730)	(7,112)

**კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)**

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)**(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)***სავალუტო რისკის მგრძნობელობა*

ქვედა ცხრილებში ასახულია მგრძნობელობა აშშ დოლარისა და ევროს სავალუტო კურსის გონივრულად მოსალოდნელი ცვლილებების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია. ჯგუფის დასაბეგრ მოგებაზე/(ზარალზე) გავლენას ახდენს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება. ჯგუფის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არ არის არსებითი.

	გამყარება	გაუფასურება
2021 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (14%/-6%-იანი ცვლილება)	(61,748)	26,464
ევრო (15%/-7%-იანი ცვლილება)	(260)	121
2020 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (15%/-7%-იანი ცვლილება)	(60,525)	28,245
ევრო (16%/-8%-იანი ცვლილება)	(1,338)	569

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. თუმცა, განუსაზღვრელობების და სუბიექტური განსჯის გამოყენების გამო, არ უნდა ჩაითვალოს, რომ სამართლიანი ღირებულება დაუყოვნებლივ რეალიზებადია აქტივების გაყიდვისა და ვალდებულებების დაფარვისას.

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კლასების მიხედვით.

	დონე	საბალანსო ღირებულება		სამართლიანი ღირებულება	
		2021	2020	2021	2020
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები					
(მე-11 შენიშვნა)	დონე 3	255,067	265,958	255,067	265,958
გაცემული სესხები (მე-12 შენიშვნა)	დონე 3	133,667	82,506	125,910	82,506
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები					
(მე-13 შენიშვნა)	დონე 1	16,938	78,984	16,938	78,984
სულ ფინანსური აქტივები		405,672	427,448	397,915	427,448
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები და ნასესხები სახსრები					
(მე-15 შენიშვნა)	დონე 3	(391,685)	(379,996)	(394,711)	(386,425)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები (მე-17 შენიშვნა)	დონე 3	(483,645)	(494,206)	(483,645)	(494,206)
საიჯარო ვალდებულება (მე-10 შენიშვნა)	დონე 3	(10,489)	(16,573)	(10,900)	(16,332)
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულება	დონე 3	(55,182)	(50,752)	(48,736)	(49,113)
სულ ფინანსური ვალდებულებები		(941,001)	(941,527)	(937,992)	(946,076)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანი ხასიათის გამო.
- ▶ ნასესხები სახსრების, გაცემული სესხების, საიჯარო ვალდებულებების და ძირითადი საშუალებების შესყიდვიდან მიღებული გრძელვადიანი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ფასდება დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების სახით, ანგარიშგების თარიღში მოქმედი საბაზრო განაკვეთების გამოყენებით.

(ე) კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

19. პირობითი ვალდებულებები

(ა) სხვა საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს აქვს დარიცხული ანარიცხები, ხელმძღვანელობის ყველაზე ზუსტ შეფასებებზე დაყრდნობით. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის აღქმა შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა. ამის გამო ჯგუფს შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვემდებარებოდეს საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, ჯგუფი ქმნის შესაბამის ანარიცხებს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, საგადასახადო რისკი, რომელიც არ აკმაყოფილებდა ანარიცხების შექმნისთვის საჭირო კრიტერიუმებს, 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის არ არის არსებითი.

(ბ) გაცემული გარანტიები

2021 და 2020 წლებში ჯგუფმა გააფორმა საგარანტიო შეთანხმებები მისი შემსრულებლის და დაკავშირებული მხარეების სასარგებლოდ. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ გარანტიაზე რეზერვის შექმნა არ არის სავალდებულო, რადგან ვალდებულების შეუსრულებლობის (დეფოლტის) რისკი უმნიშვნელოა.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

19. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

(ბ) გაცემული გარანტიები (გაგრძელება)

ღია საგარანტიო ხელშეკრულებები 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ვალდებულება	დაფარვის ვადა	2021	2020
სს „საქორგაზი“	2021 წლის 3 აგვისტო	–	10,000
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	2022 წლის 15 თებერვალი	26,636	49,067
შპს „კონფიდენს გრუპი“	2022 წლის 20 ოქტომბერი	11,510	12,160

ჯგუფს ფულადი სახსრების გადინება გაცემული გარანტიებიდან არ ჰქონია 2021 და 2020 წლებში.

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(ა) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა 2021 და 2020 წლებში ერთი პირისგან შედგებოდა. 2021 წელს მის მიერ მიღებული ანაზღაურების ჯამი 564 ლარს შეადგენდა (2020 წ.: 677 ლარი) და მოიცავდა ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელს.

(ბ) ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

	2021	2020	ვალდებულებები მიმართ/(-გან)	
			2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
გაყიდვები				
შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტი“	166,979	217,570	48,204	109,317
„სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“ ჯგუფი	56,179	57,192	6,202	29,062
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	5,137	3,607	2,145	708
	228,295	278,369	56,551	139,087
ბუნებრივი გაზის და სხვა საქონლის შესყიდვა				
მშობელი	298	310	(29)	(26)
სოკარის გაზის საოპერაციო განყოფილება	573,032	684,497	(347,168)	(345,881)
შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტი“	87,754	122,373	(58,241)	(63,636)
„სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“ ჯგუფი	106,411	68,278	(18,585)	(18,701)
„სოკარის წარმომადგენლობა საქართველოში“	–	–	(251)	(251)
შპს „სოკარ ჯორჯია სექიურითი“	83	243	(8)	(8)
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	1,538	1,346	(380)	(119)
	769,116	877,047	(424,662)	(428,622)
ფასს (IFRS) 16-ის საფუძველზე აღრიცხული იჯარები (ჯგუფი, როგორც მოიჯარე)				
„სოკარის წარმომადგენლობა საქართველოში“	591	159	(4,585)	(6,568)
„სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“ ჯგუფი	189	115	(1,466)	(2,095)
	780	274	(6,051)	(8,663)

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(გ) სესხები

	საპროცენტო ხარჯი 2021	საპროცენტო ხარჯი 2020	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2021 წლის 31 დეკემბრის	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის
			მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის
მიღებული სესხები				
მშობელი კომპანია (15-ე შენიშვნა)	225	1,459	–	(3,721)
	225	1,459	–	(3,721)
გაცემული სესხები				
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმი“ (მე-12 შენიშვნა)	14,388	9,151	133,667	82,506
	14,388	9,151	133,667	82,506

როგორც 18-ე შენიშვნაში განიმარტა, ჯგუფის ფინანსური რისკები მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე იმართება. სესხები და სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებს შორის გაიცემა მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის გადაწყვეტილებით ფულადი სახსრების და ლიკვიდურობის მართვის თაობაზე. გაცემული სესხები ხშირად გაიქვითება ერთმანეთთან, გარდაიქმნება კაპიტალად ან დაიფარება სხვა საშუალებით, რაც არ გულისხმობს ფულის ფაქტობრივ გადახდას.

21. არაფულადი ოპერაციები

31 დეკემბრით დასრულებული წლების საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობა, რომლისთვისაც საჭირო არ გამხდარა ფულადი სახსრების ან მათი ეკვივალენტების გამოყენება იყო:

	2021	2020
მოძრაობა გადავადებული გადახდის პირობით შესყიდულ ძირითად საშუალებებში	(1,283)	(2,422)
მთავრობისგან გრძელვადიანი გადავადებული გადახდის პირობებით შესყიდული ძირითადი საშუალებები	21,379	48,767
გრძელვადიანი გადავადებული გადახდის პირობებით შესყიდული ძირითადი საშუალებები	–	922

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

22. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2022 წლის თებერვალში რუსეთი უკრაინაში შეიჭრა, რასაც ორ ერს შორის სრულმასშტაბიანი ომი მოჰყვა. შედეგად, მრავალმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ მკაცრი ეკონომიკური სანქციები დაუწესეს რუსეთს. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, ასევე გაუფასურდა რუსული კომპანიების და სხვა ლისტიგში შემავალი რუსული კომპანიების ფასიანი ქაღალდების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია კოლოსალური ჰუმანიტარული კატასტროფა და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელია, რომ ომს უარყოფითი გავლენა ექნება საქართველოს ეკონომიკაზე. ვინაიდან ომი ჯერაც მიმდინარეობს, შეუძლებელია იმის სარწმუნოდ შეფასება, თუ როგორ აისახება ეს კომპანიის საქმიანობაზე, რადგან გაურკვეველია, რა მასშტაბის გავლენას მოახდენს ზოგადად ეკონომიკაზე. ჯგუფის ხელმძღვანელობა ადევნებს თვალს ეკონომიკურ ვითარებას შექმნილ გარემოში. ჯგუფი უკრაინის ომს მიიჩნევს ანგარიშგების პერიოდის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენად. ჯგუფს არ აქვს მნიშვნელოვანი ნაშთები და გარიგებები კონტრაგენტებთან უკრაინასა და რუსეთში.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2022 წლის 6 ივნისს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

მმართველობითი ანგარიშგება

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს
კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული
ანგარიში**

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ ხელმძღვანელობასა და პარტნიორს

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2022 წლის 6 ივნისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებთა წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 23 სექტემბერი

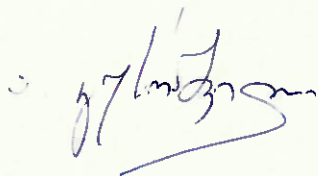
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ ხელმძღვანელობასა და პარტნიორს

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2022 წლის 6 ივნისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვითარებთა წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 23 სექტემბერი

სარჩევი

1. საქმიანობის მიმოხილვა	3
2. ინფორმაცია ჯგუფის ფილიალების საქმიანობის შესახებ	4
3. ორგანიზაციული სტრუქტურა.....	5
4. სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი.....	5
5. 2021 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები	7
6. ჯგუფის განვითარების გეგმები.....	7
7. ინვესტიციები ბუნებრივი გაზის განაწილების სფეროში	8
8. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	9
9. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა.....	12
10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	13
11. ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები	14
12. კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	16
13. მარკეტინგული სტრატეგია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა	18
14. კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საკითხები.....	19

1. საქმიანობის მიმოხილვა

„სოკარ ჯორჯია გაზი“ (შემდგომში „კომპანია“) ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიხედვით წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ 2007 წლის 6 აგვისტოს (ს/ნ 202403121) და მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 300 არაგველის ქ. 24.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ (შემდგომში „ჯგუფი“) ფლობს შემდეგ შვილობილ საწარმოებს:

შვილობილი კომპანიები	% სააქციო წილი		რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა
	2021	2020		
შპს „თელავგაზი“	100%	100%	საქართველო	ბუნებრივი გაზით კომუნალური მომსახურება
სს „წყალტუბო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ბაღდადი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხესტაფონი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „აბაშა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზუგდიდი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ახმეტა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „დედოფლისწყარო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხარაგაული გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჩოხატაური გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლაგოდეხი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ყვარელი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „საგარეჯო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „გურჯაანი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „სიღნაღი გაზი“	91.88%	91.88%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ოზურგეთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლანჩხუთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჭიათურა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხობი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ფოთის ბუნებრივი გაზის კომპანია“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“-ს ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის მიწოდება საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლებზე, ასევე გაზის განაწილება საქართველოს რეგიონებში თავის სალიცენზიო არეალში.

კომპანიის აქციების 100% წილის მფლობელია შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“. შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ საქართველოში 2007 წლიდან ოპერირებს და ამ ხნის განმავლობაში უზრუნველყოფს მომხმარებლებისთვის გაზის უსაფრთხო და უწყვეტ მიწოდებას, აბონენტთა გაზიფიცირებას, ასევე ახორციელებს ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი ქსელების მშენებლობას, რეაბილიტაციას და ექსპლუატაციას.

2008 წლიდან შპს „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ 600-ზე მეტ ქალაქში, სოფელსა და დასახლებულ პუნქტში ააშენა სრულიად ახალი გაზგამანაწილებელი ქსელი, რომელთა საერთო სიგრძე დაახლოებით 10 000 კმ-ს შეადგენს. მთლიანობაში 2008-2021 წლებში საინვესტიციო დანახარჯებმა შეადგინეს 300 მლნ აშშ დოლარზე მეტი. დღეისათვის აბონენტების რაოდენობითა და აქტივების ღირებულების მიხედვით, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ წამყვანი კომპანიაა ბაზარზე.

2010 წლიდან შპს "სოკარ ჯორჯია გაზი" ფლობს ხარისხის მართვის სერტიფიკატს ISO 9001:2008, 2016 წელს კი კომპანიამ გაიარა რესერტიფიკაცია ახალი სტანდარტით და შპს "სოკარ ჯორჯია გაზი" გახდა პირველი კომპანია საქართველოში, რომელმაც მიიღო ხარისხის მართვის სერტიფიკატი ISO 9001:2015.

2021 წელს შპს „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ საკუთარ ქსელზე მიაერთა დაახლოებით 28,000 ახალი აბონენტი, წლის ბოლოსთვის კი აბონენტების ჯამურმა რაოდენობამ 784,300 -ს მიაღწია.

2. ინფორმაცია ჯგუფის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

დღეისათვის, „სოკარ ჯორჯია გაზის“ კომპანიების მომხმარებლებს ემსახურება 43 სერვისცენტრი 5 რეგიონში საქართველოს მასშტაბით.

კლიენტთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით, 2013 წელს, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზში“ შეიქმნა ქოლ-ცენტრი, რომელიც ასევე ემსახურება სს „საქორგაზის“ ქსელის აბონენტებსაც. ცენტრი მუშაობს 24-საათიან რეჟიმში, იღებს ზარებს საქართველოს ყველა რეგიონიდან სხვადასხვა ტექნიკურ და კომერციულ საკითხებთან დაკავშირებით. ასევე, ქოლ-ცენტრის ოპერატორები რეგულარულად ურეკავენ ახალ აბონენტებს და ატარებენ კლიენტთა კმაყოფილების კვლევას. მომავალში იგეგმება კლიენტთა მომსახურების მეთოდოლოგიის დახვეწა და გაფართოება. 2015 წლიდან, სატელეფონო მომსახურების გარდა, კომპანიამ დაიწყო კლიენტთა მომსახურება ელექტრონული ფოსტით და სოციალური მედიის საშუალებით.

3. ორგანიზაციული სტრუქტურა

ჯგუფის ინსტიტუციური და სტრუქტურული ფორმები იცვლებოდა ჯგუფის განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე საჭიროების მიხედვით, 2010 წლის ბოლომდე ჯგუფი იყო დეცენტრალიზებული სტრუქტურით წარმოდგენილი.

ჯგუფის ცენტრალიზება მოხდა 2014 წლის 31 ოქტომბერს, როდესაც 6 რეგიონალური კომპანია შერწყმის შედეგად გაერთიანდა შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“-ს ქვეშ. ამჟამად, ეს 6 რეგიონალური კომპანია წარმოადგენს რეგიონალურ ოფისებს.

ჯგუფის ახალმა ორგანიზაციულმა სტრუქტურამ გააუმჯობესა ჯგუფის კომერციული და ფინანსური მდგომარეობა. შეიქმნა მარკეტინგის სამსახური, აბონენტებთან ურთიერთობის სამსახური, რაც ამარტივებს კლიენტებთან ურთიერთობას და ზრდის მათ კმაყოფილებას.

4. სამოქმედო ბაზრები და კონკურენტების ანალიზი

შენიშვნა: ამ ქვეთავში წარმოდგენილი მონაცემები სრულად ეყრდნობა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (შემდგომში სემეკის) 2021 წლის ანგარიშს.

2021 წელს, ბუნებრივი გაზი, 2020 წლის მსგავსად, კვლავ რჩება ენერგიაზე საბოლოო მოთხოვნის დაკმაყოფილების უმთავრეს წყაროდ. საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსის თანახმად, ენერგიის ჯამურ მოხმარებაში ბუნებრივი გაზის წილმა 38.5% შეადგინა.

2021 წელს საქართველოს ბუნებრივ გაზზე მოთხოვნამ 2.5 მლრდ კუბ.მ შეადგინა, რაც გასული წლის მაჩვენებელზე 0.9 პროცენტული პუნქტით მეტია. საყოფაცხოვრებო მიზნებისთვის ბუნებრივი გაზის მოხმარებამ 2021 წელს 1,220 მლნ კუბ.მ შეადგინა, არასაყოფაცხოვრებო მიზნებისთვის მოხმარებამ კი – 1,284 მლნ. კუბ.მ. 2021 წლის ბოლოს ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელ ქსელზე არსებული აბონენტების საერთო რაოდენობამ 1,444,616 შეადგინა, საიდანაც დაახლოებით 784,300 აბონენტი შპს „სოკარ ჯორჯია გაზს“ ეკუთვნის.

ბუნებრივ გაზზე საქართველოს მოთხოვნის 99.4% დაკმაყოფილდა იმპორტით, ხოლო დარჩენილი 0.6% - ადგილობრივი მოპოვებით. საქართველოსთვის ბუნებრივი გაზის მიწოდების უმთავრეს წყაროდ კვლავ რჩება აზერბაიჯანის რესპუბლიკა.

ბუნებრივი გაზის ბაზარი მოიცავს ბუნებრივი გაზის საცალო და საბითუმო ბაზრებს. საქართველოში არ არსებობს ბუნებრივი გაზის ორგანიზებული ბაზარი, რის გამოც ბუნებრივი

გაზის ყიდვა-გაყიდვა საბითუმო ბაზარზე ხდება მხოლოდ ორმხრივი ხელშეკრულებების მეშვეობით. მიმწოდებლები ახორციელებენ ბუნებრივი გაზის იმპორტს (ან მცირე ოდენობით მოპოვებული ბუნებრივი გაზის შესყიდვას) და მის გადაყიდვას სხვა მიმწოდებლებზე, ხოლო საცალო დონეზე მიმწოდებლები უშუალოდ აწვდიან საბოლოო მომხმარებლებს. აღნიშნული არ გამოირიცხავს ერთი მიმწოდებლის აქტივობას ბაზრის ორივე დონეზე.

როგორც საბითუმო, ასევე საცალო ბაზარზე დომინირებული მდგომარეობა კვლავ „სოკართან“ დაკავშირებულ კომპანიებს აქვთ.

საბოლოო მომხმარებლებთან ბუნებრივი გაზის ფიზიკურად მიტანას უზრუნველყოფენ ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებისა და განაწილების ლიცენზიატები.

კონკურენცია ბაზარზე და შესვლის ბარიერები

ბუნებრივი გაზის განაწილების საქმიანობა წარმოადგენს ბუნებრივ მონოპოლიას და სრულად ექვემდებარება კომისიის სატარიფო და სალიცენზიო რეგულირებას. მარეგულირებელი ორგანო (სემეკი) გასცემს შესაბამის ლიცენზიას. ლიცენზია გაიცემა უვადოდ, მის მოსაპოვებლად კომპანია ვალდებულია აკმაყოფილებდეს შესაბამის კრიტერიუმებს. კერძოდ, ლიცენზიის მისაღებად მაძიებელმა კომისიაში უნდა წარადგინოს სალიცენზიო განაცხადი, რომელსაც თან უნდა ერთოდეს „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლითა და კომისიის 2008 წლის 18 სექტემბრის №23 დადგენილებით დამტკიცებული ლიცენზირების წესების მე-5 მუხლით განსაზღვრული დოკუმენტაცია:

- წარმოების საშუალებების ფლობის დამადასტურებელი დოკუმენტები.
- წარმოების საშუალებების ექსპლუატაციაში მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტები.
- ძირითად საშუალებათა ჩამონათვალი და საწარმოს შეფასების (აუდიტის) დასკვნა.
- გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.
- საქართველოს ელექტრულ ან ბუნებრივი გაზის ქსელში ჩართვის ტექნიკური პირობა.
- მოთხოვნილი ლიცენზიის შესაბამისი ბუნებრივი გაზის ქსელის სქემა.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოში ოპერირებდა 22 განაწილების ლიცენზიატი. მათ შორის სამი მსხვილი ლიცენზიატია (შპს „თბილისი-ენერჯი“, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“, სს „საქორგაზი“), რომლებმაც გაანაწილეს მთლიანი განაწილებული გაზის 90%;

2021 წელს ბუნებრივი გაზის ბაზარზე საქმიანობას ახორციელებდა 30 მიმწოდებელი; საქართველოს ბაზარზე ხელმისაწვდომი ბუნებრივი გაზით საბითუმო დონეზე ვაჭრობა განახორციელა თერთმეტმა მიმწოდებელმა, რომელთა შორის სამი უმსხვილესი მიმწოდებლის წილი 94%-ს შეადგენდა;

5. 2021 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

ტარიფის ცვლილება

2019 წლის განმავლობაში სემეკის სატარიფო მეთოდოლოგიაში განხორციელდა ცვლილება, რომლის მიზანიც იყო სამწლიანი სატარიფო რეგულირების პერიოდის შემოღება. შესაბამისად, მარეგულირებელი კომისიის მიერ 2020 წლის 1-ლ ივლისს მიღებული ბუნებრივი გაზის განაწილების/გატარებისა და ტრანსპორტირებისთვის ტარიფები სამწლიანი პერიოდისთვის დადგინდა.

2020 წლის 1-ლი ივლისიდან შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისთვის“ დადგინდა შემდეგი ტარიფი: მიწოდება ტრანსპორტირებისთვის ტარიფი განისაზღვრა 13.648 თეთრი/მ3, განაწილების ტარიფად 43.280 თეთრი/მ3 და მოხმარების ტარიფი დადგინდა 56.928 თეთრი/მ3.

6. ჯგუფის განვითარების გეგმები

2008 წლიდან ჯგუფი ორიენტირებული იყო სახელმწიფოს მიმართ საინვესტიციო ვალდებულებების შესრულებაზე, ეს ვალდებულება კომპანიამ 2017 წელს შეასრულა და ამის შემდეგ ძირითადი სტრატეგია მიმართულია ევროასოცირების ხელშეკრულების პირობების შესრულებისკენ და სამოქმედო გეგმა გაწერილია მათი დირექტივების შესაბამისად.

ამჟამად მიმდინარეობს ევროკავშირის და ევროპარლამენტის 2009 წლის გადაწყვეტილების „გაზის მიწოდების საერთო პრინციპების“ დანერგვის შესახებ პროგრამის ეტაპობრივი განხორციელება, რომელსაც ეწოდება „მესამე ენერგეტიკული პაკეტი“. კერძოდ, ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერით და ენერგეტიკულ გაერთიანებაში გაწევრიანებით საქართველომ აიღო ვალდებულება, განახორციელოს რეფორმები ენერგეტიკის სექტორში და საფუძველი ჩაუყაროს ევროპულ ენერგეტიკულ ბაზართან დაახლოებას.

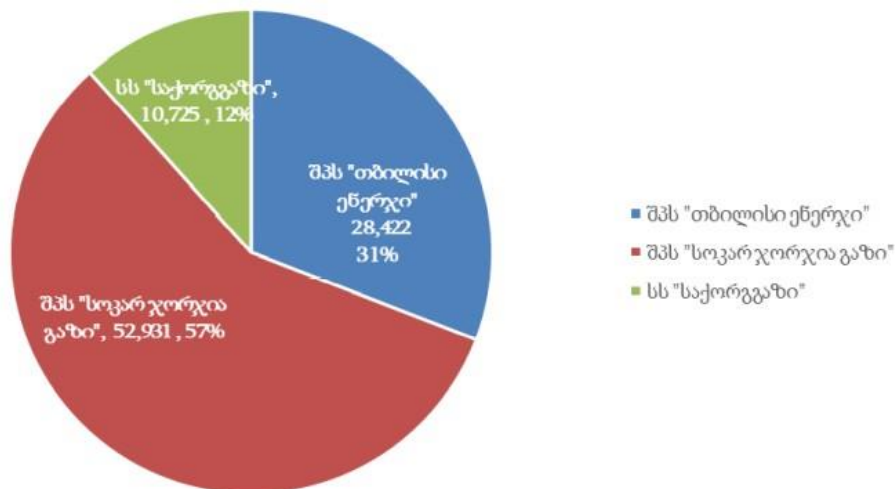
7. ინვესტიციები ბუნებრივი გაზის განაწილების სფეროში

სემეკის წლიური ანგარიშის მიხედვით, 2021 წლისთვის ბუნებრივი გაზის განაწილების სექტორში დაგეგმილი ინვესტიციის მოცულობა შეადგენდა 49,898,000 ლარს. მათ შორის, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ მიერ დაგეგმილი ინვესტიცია – 13,800,000 ლარს, სს „საქორგაზი“ – 18,627,000 ლარს, ხოლო შპს „თბილისი ენერჯის“ – 17,471,000 ლარს. ამავე წელს ფაქტობრივად განხორციელდა ჯამში 92,079,000 ლარის ინვესტიცია, მათ შორის 77,401,000 ლარის – საკუთარი სახსრებით, ხოლო 14,678,000 ლარის – მესამე პირების (მომხმარებლების) დაფინანსებით.

ბუნებრივი გაზის განაწილების საქმიანობაში 2021 წელს ფაქტობრივად განხორციელებული ინვესტიციების მოცულობაში მნიშვნელოვანი წილი – 57.48% ანუ 52,932,000 ლარი მოდის შპს „სოკარ ჯორჯია გაზზე“, რომელმაც საანგარიშო წელს საკუთარი სახსრებით ააშენა და ექსპლუატაციაში შეიყვანა 80 კმ გაზგამანაწილებელი ქსელი, რომელიც უზრუნველყოფს 998 ახალი პოტენციური აბონენტის გაზიფიცირებას. ასევე განხორციელდა 164,6 კმ სიგრძის კაპიტალური დაქსელვითი (ჩიხების) მშენებლობა. ამავე წელს საწარმომ სახელმწიფოსგან შეისყიდა გაზსადენები, რაშიც გადაიხადა 21,379,000 ლარი. ამასთან, ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელ ქსელზე მიერთდა 28,000 ახალი აბონენტი.

2021 წელს ბუნებრივი გაზის განაწილების სექტორში განხორციელებული ინვესტიციები გრაფიკულად ასე გამოიყურება:

**ინვესტიცია ბუნებრივი გაზის განაწილების სექტორში
(ათასი ლარი)**

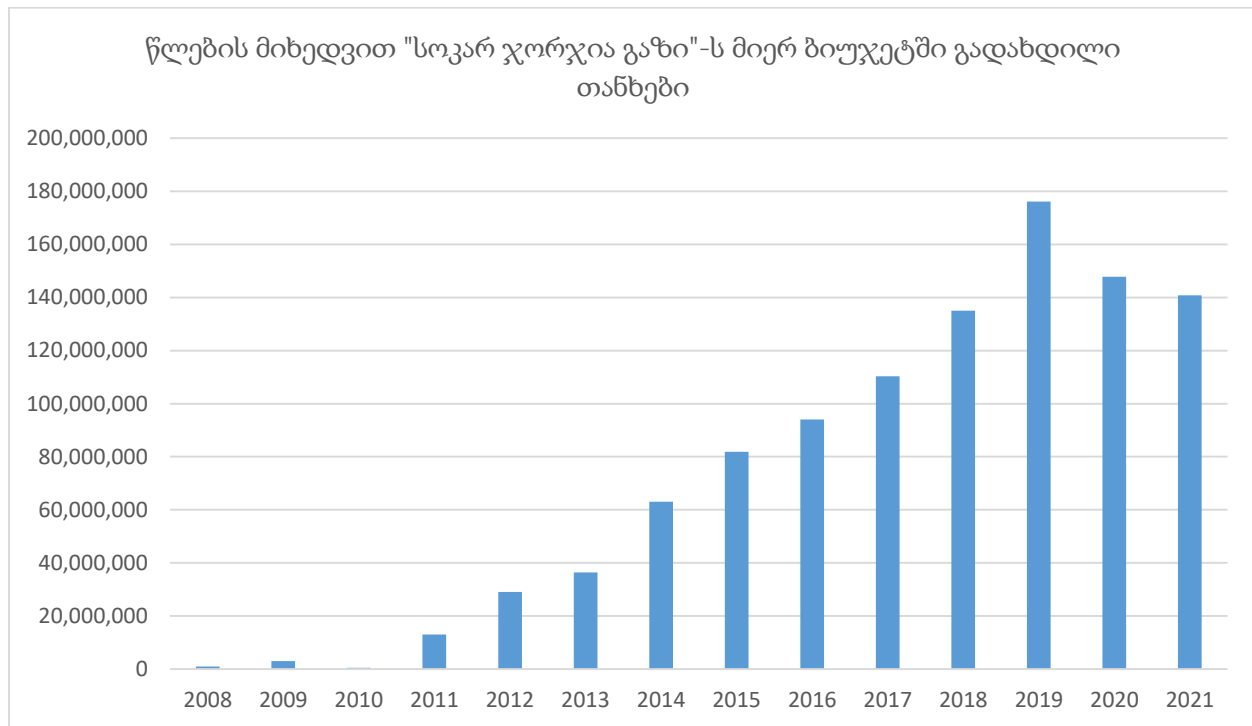
8. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

ჯგუფის შემოსავალმა 2021 წელს შეადგინა 1,210,550,000 ლარი, რაც 6%-ით მეტია წინა წლის იმავე მაჩვენებელზე. წმინდა მოგება იყო 16,686,000 ლარი, რაც გამოწვეულია ძირითადად ლარის კურსის გამყარებით. აქტივების ჯამური ღირებულება 2021 წლის ბოლოს შეადგენდა 1,146,082,000 ლარს, რაც 0,2%-ით მეტია 2020 წლის ბოლოს იმავე მაჩვენებელზე. ჯგუფის მთლიანი აქტივების 63%-ს წარმოადგენს გაზსადენები და სხვა ძირითადი საშუალებები, რომელთა საშუალებითაც კომპანია ახორციელებს თავის ძირითად საქმიანობას. აქტივების 22%-ს შეადგენს სავაჭრო მოთხოვნები. ჯგუფის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება 147,294,000 ლარის სააქციო კაპიტალისგან და 34,967,000 ლარის დამატებითი კაპიტალისგან. 2021 წელს ჯგუფის მიერ იმპორტირებულია 1,155.549 მლნ. კუბ. მ. ბუნებრივი გაზი.

ჯგუფის მიერ ბიუჯეტში გადახდილი გადასახადები

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ საქართველოში ერთ-ერთი უმსხვილესი გადასახადების გადამხდელია. დაარსებიდან 2021 წლის ჩათვლით კომპანიის მიერ გადახდილი გადასახადები გრაფიკულად ასე გამოიყურება:

წელი	ბიუჯეტში გადახდილი თანხა
2008	904,835
2009	2,948,889
2010	430,844
2011	13,041,017
2012	28,995,209
2013	36,388,924
2014	63,009,854
2015	81,906,024
2016	94,093,688
2017	110,362,893
2018	135,080,000
2019	176,098,142
2020	147,854,000
2021	140,848,525
სულ	1,031,962,844

საკადრო პოლიტიკა

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ 2008 წლიდან, განვითარების კვალდაკვალ ზრდიდა თანამშრომელთა რაოდენობას. 2020 წლის ბოლოსთვის თანამშრომელთა რაოდენობამ 2,898 ადამიანი შეადგინა, ხოლო 2021 წლის ბოლოს - 2,992, რაც გამოწვეულია აბონენტების რაოდენობის ზრდით და სალიცენზიო არეალის გაფართოებით.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ უზრუნველყოფს თავისი თანამშრომლების ჯანმრთელობის დაზღვევას. ასევე, თანამშრომელთა წახალისების მიზნით, ჯგუფი იყენებს ბონუს სისტემას ინდივიდუალური შედეგების მიხედვით. თანამშრომლებს, კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, ყოველწლიურად უტარდება ტრენინგები საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ. ადამიანური რესურსების მართვის სისტემა მოიცავს საკადრო პოლიტიკის განვითარებას და ქმნის თანამშრომელთა სწავლების და კვალიფიკაციის ამაღლების შესაძლებლობას. შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ მუდმივად ზრუნავს თანამშრომელთა გადამზადებაზე, თითქმის ყველა მიმართულებით ხორციელდება თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება, როგორც

ტექნიკური, ასევე ინოვაციებზე და ბიზნეს განვითარების კუთხით მომუშავე პერსონალისათვის.

2017 წლის 10 ოქტომბერს ქალაქ ქუთაისში კომპანია შპს „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ გახსნა თანამშრომელთა გადამზადების და კვალიფიკაციის ამაღლების სასწავლო ცენტრი.

სასწავლო ცენტრი თანამშრომელთა პროფესიული ცოდნის ასამაღლებლად და პროფესიონალური უნარების სრულყოფის, ასევე კვალიფიკაციის ამაღლების სფეროში ერთიანი პოლიტიკის რეალიზაციის და უზრუნველყოფის მიზნით არის შექმნილი.

სასწავლო ცენტრის ძირითადი ამოცანებია:

- თანამშრომელთა თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის განახლება გაზის სფეროში მზარდი მოთხოვნების შესაბამისად.
- პროფესიონალური ცოდნის და შესაძლებლობების ამაღლება და სათანადო დონის უზრუნველყოფა.
- მოწინავე გამოცდილების, ახალი პროგრესული მეთოდებისა და ტექნოლოგიების შესწავლა.

ჯგუფის თანამშრომელთა 90% დასაქმებულია რეგიონებში.

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზში“ მუდმივად მიმდინარეობს საკადრო პოლიტიკის ოპტიმიზაცია, რაც გულისხმობს შრომის ეფექტურობის გაზრდას ინოვაციების დანერგვის გზით. ჯგუფში დაინერგა სხვადასხვა სისტემები, კერძოდ: ბილინგის სისტემა, CRM, ტელეფონია, სმს-ცენტრი. ეს ამცირებს რუტინულ სამუშაოს, რაც თავის მხრივ თანამშრომელთა მოტივაციას და განვითარების შესაძლებლობას ზრდის, ასევე, ზოგავს დროს და შესაძლებლობას აძლევს კომპანიას, უფრო სწრაფად და ოპერატიულად მოემსახუროს აბონენტებს, რაც მათი კმაყოფილების კოეფიციენტზე დადებითად აისახება.

კომპანია ასევე ახორციელებს იმ სამუშაოების აუტოსორსინგს, რომელშიც თანამშრომლებს აქვთ ნაკლები კომპეტენცია. ჯგუფი ამ მეთოდს უკვე საკმაოდ წარმატებულად იყენებს სამონტაჟო სამუშაოების შესრულებისას, ჯგუფი ქირაობს კონტრაქტორ კომპანიებს, რომელებიც ასრულებენ სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოებს.

ჯგუფის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და ფულადი ნაკადების ლიკვიდობის მიმოხილვა და რისკების მართვის მექანიზმები

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან და ფინანსური

გარანტიის კონტრაქტებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია ჯგუფის ოპერაციების დაფინანსება და გარანტიების გაცემა თავისი ოპერაციების მხარდასაჭერად. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს და ნაღდი ფულის ნაშთს მიმდინარე ანგარიშებზე, რომლებიც პირდაპირ მისი ოპერაციებიდან მიიღება.

ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. ჯგუფი არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესობის ზედამხედველობა და კონტროლი ხდება მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური ვალდებულებების უმეტესობა ჯგუფს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

9. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„სოკარის“, როგორც ჯგუფის, ერთ-ერთი მთავარი ღირებულება ადამიანებსა და გარემოზე ზრუნვაა. ჯგუფის სოციალური აქტივობები მოიცავს კულტურულ, სპორტულ, ინფრასტრუქტურულ და საქველმოქმედო პროექტებს.

გარემოზე ზრუნვა

რეგიონებში ინტენსიური გაზიფიცირებების დაწყებამდე ხდებოდა ხეების უკონტროლო ჭრა, რაც ამძიმებდა ეკოლოგიურ ფონს. გაზიფიცირება ხელს უწყობს ტყის საფარის შენარჩუნებას და დადებითად მოქმედებს ეკოსისტემაზე. კომპანიის გათვლებით, ინტენსიურმა გაზიფიკაციამ წელიწადში დაახლოებით 1 000 000 ხე გადაარჩინა მოჭრას. კვლევის მიხედვით, ეს ფაქტი მომხმარებლების სრულ უმრავლესობას სიმპათიით განაწყობს „სოკარის“ მიმართ.

ამავე კვლევის მიხედვით, მოსახლეობა დადებითად აფასებს „სოკარს“ და აზერბაიჯანს, როგორც სტაბილურ პარტნიორს, რომელმაც ენერგოკრიზისის დროს გამოიყვანა საქართველო მძიმე სოციალური და პოლიტიკური მდგომარეობიდან.

სოციალური და კულტურული პროექტები

- მარნეულში „სოკარის“ მხარდაჭერით გაიხსნა სასწავლო ცენტრის შენობა- ჩაის სახლი. სასწავლო ცენტრში მარნეულის, ბოლნისის, გარდაბანისა და დმანისის რაიონების ახალგაზრდებს ქართულ, ინგლისურ და ფრანგულ ენას უფასოდ შეასწავლიან. სასწავლო ცენტრში არის ასევე ჭადრაკის, ცეკვისა და ხალიჩების ქსოვის კურსები.
- სოკარის წარმომადგენლობის დაფინანსებით განხორციელდა გამოჩენილი აზერბაიჯანელი მწერლის, დრამატურგის, განმანათლებლისა და საზოგადო მოღვაწის, მირზა ფათალი ახუნდოვის სახლ-მუზეუმისა და სამხატვრო გალერეის მშენებლობა-რესტავრაცია თბილისში. კულტურის კომპლექსს ახუნდოვ ჰაუსს წილად ხვდა საუკეთესო საზოგადოებრივი ნაგებობის წოდება.
- „სოკარი“ არის ინტელექტ-შოუ „რა? სად? როდის?“ სპონსორი.

ქველმოქმედება

სოკარი ზრუნავს ქვეყანაში სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაზე და განათლების დონის ამაღლებაზე. წლების მანძილზე კომპანია აღიარებულია, როგორც სოციალური პროექტების უმსხვილესი ინვესტორი და ახორციელებს შემდეგ საქველმოქმედო ღონისძიებებს:

- ბუნებრივი აირი სოციალურად დაუცველ ხანდაზმულებსა და ბავშვთა სახლებს.
- ბუნებრივი აირი ოკუპირებული ტერიტორიების გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლების მოსახლეობას.
- ბუნებრივი აირი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ სხვადასხვა რელიგიური კონფესიების ყველა ობიექტს.
- სტუდენტების სწავლის დაფინანსება.
- საქველმოქმედო ფონდის - ნატურის ხე - გენერალური სპონსორობა. ფონდი 2014 წლიდან აფინანსებს ბავშვების მკურნალობას საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ.

10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ჯგუფს ამ ეტაპზე საკმაოდ მყარი პოზიცია უჭირავს ბაზარზე, კერძოდ, მას აქვს რამდენიმე უპირატესობა, რომელიც განაპირობებს მოკლე და გრძელვადიან პერსპექტივაში მის სტაბილურ ფუნქციონირებას და მომავალ განვითარებას, მათ შორისაა: რეგიონალურ გაზის გაზგამანაწილებელ ბიზნესში მრავალწლიანი წარმატებული გამოცდილება და კომპეტენცია,

გაზსადენების ფართო ქსელი, ავტორიტეტული და ძლიერი აქციონერი (აზერბაიჯანის სახელმწიფო კომპანია).

ზემოთხსენებული ფაქტორები ქმნის შესაძლებლობას, რომ ჯგუფი მომავალში კიდევ უფრო განვითარდეს და გაფართოვდეს, მიაერთოს ახალი აბონენტები უკვე გაზიფიცირებულ რეგიონებში, გაფართოვდეს გეოგრაფიულად და აითვისოს არაგაზიფიცირებული რეგიონები და რაიონები, ასევე ტურისტული ზონები, სადაც მოხმარება საშუალოზე მაღალი იქნება.

ასევე, არსებობს გარკვეული საფრთხეები და დაბრკოლებები ზემოთხსენებული მესამე ენერგეტიკული პაკეტის განხორციელების პროცესში, რომელიც კომპანიისთვის ამ ეტაპზე საკმაოდ რთული გამოწვევაა და შესაძლოა ძირეული ცვლილებები გამოიწვიოს. თუმცა, საბოლოოდ ეს ცვლილებები მომხმარებლებზეც და ბაზარზე მოქმედ კომპანიებზეც დადებითად აისახება, რადგან გაზრდილი კონკურენცია აუმჯობესებს მიწოდებული მომსახურების ხარისხს.

მნიშვნელოვანი რისკია ასევე ლარის კურსის ფლუქტუაცია დოლართან მიმართებაში, ვინაიდან კომპანია გაზს ყიდულობს დოლარში, ხოლო რეალიზაცია საცალო აბონენტებზე ხდება ლარში.

11. ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორები

პოლიტიკური ფაქტორები:

- აზერბაიჯანისა და საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობა შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ განვითარების და ბაზარზე მყარი პოზიციის გარანტიაა. პოლიტიკური ცვლილებები როგორც წესი, გავლენას არ ახდენს „სოკარზე“, რადგან აზერბაიჯანისა და საქართველოს ურთიერთობები სტაბილურია.
- ბოლო წლებში მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლების ფონზე ბაზარი უფრო დაცული გახდა გაზის ტარიფთან დაკავშირებული პოლიტიკური სპეკულაციებისგან, რადგან ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია საჯაროდ ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისთვის.
- რეგიონის პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ეკონომიკური არასტაბილურობაც, რაც ასევე აისახება ენერგეტიკაზე.

- ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულება: ამ ხელშეკრულების პირობებმა შესაძლოა ენერგეტიკული ბაზრის ფუნდამენტური ცვლილებები გამოიწვიოს რეგულირებისა და კანონმდებლობის კუთხით.

ეკონომიკური ფაქტორები:

- სავალუტო რისკები - ლარის არასტაბილურობამ შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის ფინანსური პრობლემები.
- საპროცენტო განაკვეთი: გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანია თავისი საქმიანობის მნიშვნელოვან ნაწილს სესხით აფინანსებს, საპროცენტო განაკვეთი დიდ გავლენას ახდენს მის ფინანსურ ხარჯებზე.
- ქვეყნის ზოგად ეკონომიკურ მდგომარეობაზეა დამოკიდებული მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობა და შესაბამისად გაზის მოხმარება.

სოციალური ფაქტორები:

- მოსახლეობის ზრდის ტემპი შემცირებულია, რაც პირდაპირ მოქმედებს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.
- გარემოს დაცვა - ბოლო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით უფრო და უფრო დიდი ყურადღება ექცევა გარემოზე ზრუნვას, რაც გულისხმობს ბაზარზე მყოფი კომპანიებისთვის დამატებით რეგულაციებს და მეტ სოციალურ პასუხისმგებლობას.
- დემოგრაფიული განაწილება - საქართველოში მოსახლეობის უმრავლესობა ცხოვრობს ქალაქებში. ქალაქის მოსახლეობას უფრო ნაკლები წვდომა აქვს გაზის შემცველ პროდუქტებზე, ვიდრე სოფლად. აქედან გამომდინარე, კონკურენციის რისკი ქალაქებში ნაკლებია.
- სიღარიბის მაჩვენებელი ქვეყანაში - ბოლო წლებში ზრდის ტენდენციაა, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გაზის მოხმარების მოცულობაზე.

ტექნოლოგიური ფაქტორები:

- ინტერნეტ და მობილური მომსახურებები საქართველოს ურბანულ რაიონებში კარგად არის განვითარებული, ხოლო სოფლებში ეტაპობრივად ფართოვდება დაფარვის ზონები, რაც ენერგო კომპანიებისთვისაც მომგებიანია, რადგან მარტივდება

მომხმარებელთან კომუნიკაცია და საოპერაციო საქმიანობა. (მაგ: აბონენტებისთვის ქვითრის ნაცვლად სმს-ის გაგზავნა).

- ამჟამად ინტერნეტი ხელმისაწვდომია თითქმის ყველა რეგიონში, რაც ნიშნავს მომხმარებელთა თავისუფალ წვდომას გაზთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საჯარო ინფორმაციაზე. (მაგალითად, გაზის უსაფრთხო მოხმარების წესები, ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია და ა.შ.)

გარემო ფაქტორები:

- კლიმატური ცვლილებები: გაზის ბაზარი მკვეთრი სეზონურობით გამოირჩევა. ზამთრის სეზონზე მოხმარება დამოკიდებულია 2 ძირითად ფაქტორზე, ზამთრის საშუალო ტემპერატურასა და დაბალი ტემპერატურის ხანგრძლივობაზე.
- საქართველოს ეკოსისტემა მდიდარია გაზის შემცველი პროდუქტებით, კერძოდ, შეშა, წყალი, ელექტროენერგია, თუმცა ამჟამად საქართველოში ხის ჭრაზე კონტროლი გამკაცრებულია, რამაც შესაძლოა განაპირობოს გაზის მოხმარების ზრდა.

საკანონმდებლო ფაქტორები:

- საგადასახადო პოლიტიკა: საგადასახადო სისტემის გამარტივება და ესტონურ მოდელზე გადასვლა ცალსახად დადებითად აისახება ბიზნესზე.
- სემეკის მიერ კონტროლდება სოციალური აბონენტების მიერთებაზე ფასწარმოქმნა. მარეგულირებელი აკონტროლებს მიერთების ვადებს, 40 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში აბონენტს უნახევრდება ტარიფი, ხოლო 80 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში - მთლიანად ჩამოეწერება ვალი.

12. კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება ჯგუფის სტრატეგიის ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტია. ეს მიმართულება ხელს უწყობს პროცესების ოპტიმიზაციას და ავტომატიზაციას. ჯგუფის განვითარების ამ ეტაპზე ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება იგეგმება სამი ძირითადი მიმართულებით: კომერციული საქმიანობის ოპტიმიზაცია, ტექნიკური ოპერაციები და კონტროლის მექანიზმები.

ციფრული ტექნოლოგიები კომერციულ საქმიანობის ოპტიმიზაციისთვის

ბილინგის სისტემა

ბილინგის სისტემა წარმოადგენს კომპანიის მთავარ ციფრულ ინოვაციას, რომელიც დაინერგა კონკრეტულად შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისთვის“. სისტემაში სრულად არის ასახული კომპანიის საოპერაციო საქმიანობის მოთხოვნები, როგორებიცაა:

- უნიფიცირებული აბონენტები
- ფინანსური კონტროლის მექანიზმები
- რეპორტინგი
- ტარიფების მოქნილი სქემა
- სმს-ს გაგზავნა აბონენტებთან, საჭიროების შემთხვევაში ქვითრის ადგილზე ბეჭდვა.

CRM სისტემა

სისტემა რომელიც მოიცავს მომხმარებლებთან ურთიერთობის ყველა საშუალებას, როგორებიცაა: ცხელი ხაზი, მომხმარებლების მომსახურების ცენტრები, ვებ პორტალი. ამ სისტემის მიზანია აბონენტების კმაყოფილების ამაღლება აბონენტებთან ურთიერთობის ანალიზის მეშვეობით.

ვებ-პორტალი

წარმოადგენს სოციალურ და კომერციული აბონენტების ელექტრონულ ანგარიშებს. სადაც მომხმარებლებს შეუძლიათ ნახონ თავიანთი ისტორია კომპანიაში. ვებ-პორტალის ძირითად მიმართულებებს წარმოადგენ:

- აბონენტების ბარათები
- უსაფრთხოების წესები
- მომსახურებების შეთავაზება
- ონლაინ გადახდები

ციფრული ტექნოლოგიები ტექნიკურ ოპერაციებში

გეოგრაფიული ინფორმაციული სისტემა

აღნიშნულ სისტემაში ასახულია ჯგუფის ფიზიკური ინფრასტრუქტურა: გაზსადენები, მრიცხველები და ა.შ. რაც ჯგუფს აძლევს საშუალებას ადგილზე მისვლის და გეგმიური

შემოვლების გარეშე აღმოფხვრას პოტენციური პრობლემები. ასევე იგეგმება GIS სისტემის ინტეგრირება ბილინგის სისტემასთან, რაც ჯგუფს მისცემს საშუალებას სამუშაო პროცესები უკვე ამ სისტემის მეშვეობით განახორციელოს.

სადისპერო ცენტრი

სადისპერო ცენტრი წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის უწყვეტი და უსაფრთხო მიწოდების მაკონტროლებელ ცენტრს, ის აგროვებს ინფორმაციას სხვადასხვა სისტემებიდან, ახდენს მათ კონსოლიდაციას და ჯგუფს სთავაზობს ოპტიმალურ გადაწყვეტილებას პრობლემის აღმოსაფხვრელად. მაგალითად, კორექტორებიდან, რომლებიც დაყენებულია საუბნო მრიცხველებზე, იღებს ინფორმაციას წნევის და დატვირთვის შესახებ, ხოლო CRM სისტემიდან - ავარიების შესახებ და ამის მეშვეობით გეგმავს ავარიის აღმოფხვრის საფეხურებს. სადისპერო ცენტრის მთავარი ფუნქციებია:

- ოპერატიული, მოქნილი და ეფექტური რეაგირება პრობლემებზე, როგორიცაა ავარიები, ქსელში წნევის დაცემა და ა.შ.
- ჯგუფების მუშაობის კოორდინირება
- ადამიანური შეცდომის შემცირება გადაწყვეტილების მიღების დროს

ჩვენების აღების ტექნოლოგია

2012 წელს ჯგუფში დაინერგა მობილური ტერმინალები შტრიხ კოდის წამკითხველი აპარატით. ყველა მრიცხველზე დამონტაჟდა შტრიხ კოდი მაიდენტიფიცირებელი ინფორმაციით. ტერმინალის საშუალებით წამკითხველი კითხულობს მრიცხველზე დატანილ შტრიხ-კოდს. აბონენტს მომენტალურად ეგზავნება სატელეფონო შეტყობინება (SMS) დავალიანების დარიცხვასთან დაკავშირებით. ამ ტექნოლოგიის დანერგვამ შეამცირა წამკითხველის მიერ ერთ აბონენტზე დახარჯული დრო და გადახდის ლოდინის ვადა.

13. მარკეტინგული სტრატეგია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა

შპს „სოკარ ჯორჯია გაზში“ მარკეტინგის დეპარტამენტი შეიქმნა 2015 წელს, მისი მიზანია მომხმარებლებში კომპანიის ცნობადობის გაზრდა, სიახლეების და ნებისმიერი სახის ინფორმაციის სწრაფად და სრულყოფილად მიწოდება. საზოგადოებასთან უფრო მჭიდრო და ეფექტური კომუნიკაციის დასამყარებლად ჯგუფი ახორციელებს ბაზრის კვლევას და საჭიროების მიხედვით მიმართავს საკომუნიკაციო კამპანიებს.

ჯგუფი ფრონტ ოფისებში დამონტაჟებულ ელექტრონული მონიტორებზე, ასევე კომპანიის ვებ გვერდზე და სოციალურ მედიაში, განათავსებს ნებისმიერი სახის შეთავაზებას, სხვადასხვა შინაარსის ტექსტსა და შეტყობინებას აბონენტებისათვის. ასევე უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით ჯგუფი არიგებს საინფორმაციო ბროშურებს გაზის მოხმარებასთან დაკავშირებით. 2018 წლიდან, კლიენტებს ახალ კომერციული შეთავაზებებს აცნობენ ქოლ ცენტრის ოპერატორები. ხოლო აბონენტებს სმს-ით ეგზავნებათ სარეკლამო-საინფორმაციო შეტყობინებები.

14. კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საკითხები

2020 წლის მარტის თვეში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ახალი კორონავირუსი (კოვიდ-19) გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა, თუმცა კოვიდ-19-ს მნიშვნელოვანი ნეგატიური გავლენა არ ჰქონია შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ საქმიანობაზე. საქართველოს მთავრობამ მოახდინა სოციალური გაზის მოხმარების სუბსიდირება 2021 წლის ორი თვის განმავლობაში იმ მოსახლეობისთვის, რომლებიც თვეში 200 კუბურ მეტრზე ნაკლები ოდენობით გაზს მოიხმარდნენ. ამას დადებითი ეფექტი ჰქონდა გაზის სეგმენტზე, როგორც გადასახადების ამოღების, ისე - მოხმარებული გაზის მოცულობის მხრივ. მთლიანობაში, კოვიდ-19-ის ეპიდემიის აფეთქებას არ გამოუწვევია შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ ოპერაციების შეფერხება, რადგან ორგანიზაციის საქმიანობები ფუნდამენტური მნიშვნელობის მქონედ მოიაზრება სიცოცხლის მხარდაჭერისთვის. მისი საქმიანობის ხასიათიდან გამომდინარე, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ არ მოელის, რომ კოვიდ-19-ის ვირუსს არსებით უარყოფითი გავლენა ექნება მის ოპერაციებზე.

აზერ მაჰადოვი

დირექტორი

23 სექტემბერი, 2022 წელი

გამოყენებული მასალები:

- 1. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის ანგარიში.*
- 2. შპს „იუაის“ დამოუკიდებელი რწმუნების ანგარიში 2021წ.*

ჯგუფი ფრონტ ოფისებში დამონტაჟებულ ელექტრონული მონიტორებზე, ასევე კომპანიის ვებ გვერდზე და სოციალურ მედიაში, განათავსებს ნებისმიერი სახის შეთავაზებას, სხვადასხვა შინაარსის ტექსტსა და შეტყობინებას აბონენტებისათვის. ასევე უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიზნით ჯგუფი არიგებს საინფორმაციო ბროშურებს გაზის მოხმარებასთან დაკავშირებით. 2018 წლიდან, კლიენტებს ახალ კომერციული შეთავაზებებს აცნობენ ქოლ ცენტრის ოპერატორები. ხოლო აბონენტებს სმს-ით ეგზავნებათ სარეკლამო-საინფორმაციო შეტყობინებები.

14. კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საკითხები

2020 წლის მარტის თვეში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ახალი კორონავირუსი (კოვიდ-19) გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა, თუმცა კოვიდ-19-ს მნიშვნელოვანი ნეგატიური გავლენა არ ჰქონია შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ საქმიანობაზე. საქართველოს მთავრობამ მოახდინა სოციალური გაზის მოხმარების სუბსიდირება 2021 წლის ორი თვის განმავლობაში იმ მოსახლეობისთვის, რომლებიც თვეში 200 კუბურ მეტრზე ნაკლები ოდენობით გაზს მოიხმარდნენ. ამას დადებითი ეფექტი ჰქონდა გაზის სეგმენტზე, როგორც გადასახადების ამოღების, ისე - მოხმარებული გაზის მოცულობის მხრივ. მთლიანობაში, კოვიდ-19-ის ეპიდემიის აფეთქებას არ გამოუწვევია შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“ ოპერაციების შეფერხება, რადგან ორგანიზაციის საქმიანობები ფუნდამენტური მნიშვნელობის მქონედ მოიაზრება სიცოცხლის მხარდაჭერისთვის. მისი საქმიანობის ხასიათიდან გამომდინარე, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ არ მოელის, რომ კოვიდ-19-ის ვირუსს არსებით უარყოფითი გავლენა ექნება მის ოპერაციებზე.

აზერ მაჰადოვი

დირექტორი

23 სექტემბერი, 2022 წელი

გამოყენებული მასალები:

1. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის ანგარიში.
2. შპს „იუაის“ დამოუკიდებელი რწმუნების ანგარიში 2021წ.